

1917

1972

1990

2013

Årsredovisning 2016

100 år

Innehåll

Nu blickar vi framåt	3
Detta är ICA-handlarnas Förbund	4
Förvaltningsberättelse	7
Förslag till vinstdisposition.....	9
Rapport över totalresultatet i koncernen	10
Rapport över förändringar i eget kapital i koncernen.....	11
Rapport över finansiell ställning i koncernen	12
Rapport över kassaflödet i koncernen	14
Koncernens noter	15
Moderföreningens resultaträkning.....	42
Moderföreningens balansräkning.....	43
Moderföreningens förändringar i eget kapital.....	44
Moderföreningens kassaflödesanalys	44
Moderföreningens noter	45
Revisionsberättelse	49

Nu blickar vi framåt!

SAMARBETE OCH GEMENSKAP, men också självbestämmande och konkurrens. Det var grundtanken när ICA-idén föddes 22 november 1917. Och den filosofin är precis lika hållbar i dag, hundra år senare.

ICA-idén – fria handlare i samverkan – bygger på att den lokala ICA-handlaren äger och driver sin egen butik med stort engagemang. Handlaren känner sina kunder, bryr sig om orten och ser möjligheter att alltid göra nästa dag lite bättre.

NÄR HAKON SWENSON grundade ICA trodde han stenhårt på varje människas vilja att klara sig själv och önskan att samarbeta med andra. Den övertygelsen har besannats många gånger sedan dess och varit motorn i ICAs utveckling från dag ett. Resultatet? En framgångsrik dagligvaruhandel med lojala kunder, javisst. Men ICA har också blivit en plantskola för nya idéer, en viktig byggesten i samhället, en trygg arbetsgivare och en startpunkt för många människors drömmar.

EFTER HUNDRA FRAMGÅNGSRIKA år kan vi med fog konstatera en sak: ICA-idén är här för att stanna. Och det är vi på ICA-handlarnas Förbund som har i uppdrag att hålla idén levande och säkra den för framtida generationer. Nu blickar vi 100 år framåt och ska se till att lokala entreprenörer kan fortsätta konkurrera och samarbeta under vårt gemensamma ICA-varumärke.

Välkommen att ta del av vår årsredovisning 2016.

Dialog och samverkan med medlemmarna är viktigt för ICA-handlarnas Förbund. Vi möts bland annat vid sex årsmöten över landet, vid vår årliga förbundsstämma på våren och vid en "handlarriksdag" på hösten. Dagligen sker många kontakter och vi anordnar regelbundet lokala träffar av olika slag.

33

medarbetare jobbar på
ICA-handlarnas Förbund.

51,3%

är vår ägarandel
i ICA Gruppen.

1 496

aktiva ICA-handlare
är medlemmar.

Detta är ICA-handlarnas Förbund

ICA-handlarnas Förbund är en ideell förening och medlemsorganisation för Sveriges aktiva ICA-handlare. Vi är även huvudägare i ICA Gruppen. Vårt mål är att verka för en hållbar och lönsam affär för såväl engagerade handlare som ICA Gruppen, och samtidigt vara en röst i samhällsdebatten.

VÅRT UPPDRAG

Vårt uppdrag är att bevara, utveckla och stärka ICA-idén, fria handlare i samverkan, så att den fortsätter att skapa lönsamhet och konkurrenskraft i dag och för generationer framåt.

VÅRT MÅL

Vårt mål är att både ICA-handlaren och ICA Gruppen ska ha en lönsam och långsiktigt hållbar affär. Därigenom kan vi bidra till en positiv samhällsutveckling.

VÅRA ROLLER

• Medlemsorganisation

Vi ska ge stöd till ICA-handlarna så att de kan äga och driva sina butiker med lönsamhet, konkurrenskraft, lokalt engagemang och högt kundförtroende.

• Ägare

Vi ska vara en ansvarsfull majoritetsägare i ett starkt ICA Gruppen i samverkan med övriga externa ägare.

• Opinionsbildare

Vi ska sprida information om ICA-handlaren, öka kunskapen och förståelsen för ICA-idén samt driva frågor som ger handlarna och hela ICA de bästa möjligheterna att verka och växa.

VÅRA VÄRDERINGAR

En gemensam värdegrund bidrar till en stark kultur och hjälper oss att öka engagemang, kundnöjdhet och resultat. Tron på kraften i både individen och gemenskapen är grunden för de värderingar som alla inom ICA-familjen delar.

• Enkelhet: Vi tänker enkelt först

• **Entreprenörskap:** Vi skapar möjligheterna

• **Engagemang:** Vi gör skillnad

Förvaltningsberättelse

ICA-handlarnas Förbund, som är en ideell förening, är en riksorganisation för ICA-handlarna i Sverige. Dess uppgift är att stärka ICA-handlarnas möjligheter att äga och driva sina butiker med lönsamhet, konkurrenskraft och högt kundförtroende. Medlemmarna i ICA-handlarnas Förbund är endast aktiva ICA-handlare. Vid utgången av 2016 hade ICA-handlarnas Förbund drygt 1 500 medlemmar, varav cirka 200 är kompanjoner. Medlemskapet är en förutsättning för att få driva en butik med ICA som varumärke. Det finns drygt 1 300 ICA-butiker i Sverige.

Som medlemsorganisation ska ICA-handlarnas Förbund vårda och utveckla ICA-idén. Förbundet ska även tillse att ICA-stadgan efterlevs samt företräda ICA-handlarna i gemensamma frågor mot såväl ICA Gruppen som omvärlden.

Organisatoriskt verkar ICA-handlarnas Förbund genom distriktsstyrelser, förbundsstyrelse med presidium samt en verkställande ledning med stab.

ICA-handlarnas Förbund har tre helägda dotterbolag: ICA-handlarnas Förbund AB, ICA-handlarnas Förbund Finans AB samt Hakon Media AB. ICA-handlarnas Förbund Finans AB har ansvar för ICA-handlarnas Förbunds finansiella placeringar. Placeringar görs i räntebärande värdepapper, företagskrediter, hedgefonder, aktier och fastigheter. Fastigheterna ägs via dotterbolaget Urbano AB. ICA-handlarnas Förbund AB driver serviceverksamhet som är riktad mot medlemmarna i ICA-handlarnas Förbund och finansieras genom en serviceavgift som medlemmarna betalar. Hakon Media AB ger ut tidningarna Icanyheter och Market. I koncernen ingår även innehavet i Retail Finance Europe AB, som bedriver finansiell verksamhet med inriktning på hyra av butiksinredningar samt factoring under varumärket Finanzia.

ICA-handlarnas Förbund äger 51,3 procent av ICA Gruppen AB. ICA Gruppens stamaktier är sedan den 8 december 2005 noterade på Nasdaq OMX Stockholm. ICA Gruppen är nordens ledande detaljhandelsföretag med egna och handlarägda butiker i Sverige,

Estland, Lettland, Litauen och Finland. ICA Gruppens dotterbolag ICA Sverige säljer varor och tjänster till Sveriges ICA-handlare, som är egna företagare. I Rimi Baltic finns egna butiker. I ICA Gruppens koncern ingår även ICA Fastigheter som äger och förvaltar fastigheter, och ICA Banken som erbjuder finansiella tjänster till de svenska kunderna.

ICA-handlarnas Förbund har tidigare saknat rätt till kontant vinstutdelning enligt bolagsordningen, på sina C-aktier i ICA Gruppen. C-aktierna konverterades till stamaktier i januari 2016 och utdelning erhålls nu på samtliga aktier.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET ICA-handlare utsedd till årets europé

ICA-handlare Jonas Berg, MAXI ICA Stormarknad i Södertälje, har blivit utsedd till Årets europé 2016 av Svenska Europarörelsen. Han får utmärkelsen för sitt stora engagemang för integration och mångfald.

Fredrik Hägglund till Svensk Handels styrelse

På Svensk Handels stämma i maj 2016 valdes Fredrik Hägglund, vd ICA-handlarnas Förbund, till ny styrelseledamot. Totalt har styrelsen 18 ledamöter och Fredrik Persson fick fortsatt förtroende som ordförande.

ICA Gruppen avyttrar inkClub

ICA Gruppen avyttrade dotterbolaget inkClub till bolagets grundare Lennart Nyberg i juni 2016. Köpeskillingen uppgick till 322 Mkr, vilket innebar en reaförlust om 30 Mkr för ICA Gruppen.

ICA-handlarnas Förbund får pris för Årets säkerhetsatsning

Handelns nylanserade Säkerhetsvecka, med syfte att uppmärksamma den oroväckande utvecklingen av brott i butik, prisades på Dagligvarugalan 2016. Elisabeth Due på ICA-handlarnas Förbund tilldelades priset Årets säkerhetsatsning, för sitt engagemang med att synliggöra handlarnas och deras personals utsatthet.

ICA Fastigheter avyttrar ICA Eiendom Norge AS

ICA Fastigheter tecknade i december 2016 avtal med UNION Real Estate Fund II, en fastighetsfond förvaltat av norska UNION Eiendomskapital, om försäljning av ICA Eiendom Norge AS till ett underliggande fastighetsvärde om 2,2 miljarder kronor. Affären slutfördes i februari 2017 och gav ICA Gruppen ett positivt kassaflöde om cirka 1,9 miljarder kronor och en reavinst om drygt 400 miljoner kronor. Avyttringen av ICA Eiendom Norge AS skedde med anledning av ICA Gruppens tidigare försäljning av dagligvaru-verksamheten i Norge.

ICA Gruppen förvärv litauiska dagligvarukedjan IKI

ICA Gruppen tecknade i december 2016 avtal om att förvärva UAB Palink, som driver dagligvarukedjan IKI, för 2 013 miljoner euro på kontant- och skuldfri basis. I och med förvärvet går ICA Gruppen, genom Rimi Baltic, från att vara den fjärde största aktören till att bli den näst största aktören på den växande litauiska marknaden. Förvärvet kommer att finansieras genom en kombination av egen kassa och befintliga kreditfaciliteter. Slutförandet är villkorat av ett godkännande från konkurrensmyndigheterna, vilket kan förväntas senast under fjärde kvartalet 2017.

INTÄKTER OCH RESULTAT

Koncernen

Koncernens intäkter uppgick till 103 984 Mkr (101 455). Rörelseresultatet i koncernen uppgick till 4 447 Mkr (4 613). Finansnettot uppgick till –31 Mkr (211). Årets resultat uppgick till 3 596 Mkr (5 377), varav hänförligt till innehavare av andelar i moderföreningen 1 886 Mkr (2 694).

Finansiell ställning

Balansomslutningen för koncernen uppgick per den 31 december 2016 till 82 323 Mkr (79 849).

Koncernens nettoskuld, exklusive pensioner och ICA Banken, uppgick till 12 435 Mkr (14 336).

Moderföreningen

Moderföreningens intäkter uppgick till 3 Mkr (3). Rörelseresultatet uppgick till –1 017 Mkr (–78). Finansnettot uppgick till 1 032 Mkr (201). Årets resultat uppgick till 947 Mkr (148).

FRAMTIDA UTVECKLING

När vi nu går in i 2017 är det med en större osäkerhet i världsekonomin än tidigare. Trots att den globala ekonomin växer är utvecklingen blandad och skillnaden mellan länder är stor. De senaste årens återhämtning har präglats av stora stimulanser i penningpolitiken, sjunkande arbetslöshet och en ökad tillväxt i ett flertal större ekonomier.

Under 2016 har framförallt den politiska osäkerheten ökat vilket lett till fler orosmoln för den ekonomiska utvecklingen. Under sommaren stod det klart att lämna-sidan vunnit Brexit-omröstningen i Storbritannien. Förutom det svagare pundet har de ekonomiska effekterna på kort sikt blivit mindre dramatiska än väntat. Vägen framåt bedöms för den närmaste tiden vara mer en politisk risk och fråga än en ekonomisk, men den europeiska och globala ekonomin är dock starkt beroende av vilka konsekvenserna av ett utträde blir, när det väl blir ett faktum.

Därefter var det dags för det amerikanska presidentvalet. Trots att Hillary Clinton ledde in i det sista i opinionsundersökningarna och fick klart flest röster totalt sett, blev det till slut Donald Trump som stod som segrare via vinster i flera nyckelstater. Efter snart åtta år med Obama befinner sig den amerikanska

ekonomin i relativt gott skick. Tillväxten är förhållandevis god och arbetsmarknaden har förbättrats. De offentliga finanserna dras dock med underskott vilket drivit upp statskulden. Men Trump på presidentposten och republikanernas majoritet i kongressen borrar för stora förändringar i den ekonomiska politiken. Hur den nya politiken yttrar sig är fortfarande osäkert. Troligtvis kommer vi att få se stora skattesänkningar och satsningar inom områden som infrastruktur, vilket kan komma att öka tillväxten, men det kommer också att leda till att det amerikanska budgetunderskottet blir ännu större med en kraftig ökning av statskulden som följd.

Utöver den nuvarande situationen med stor politisk osäkerhet, väntar ett flertal val under 2017 i länder såsom Frankrike, Tyskland och Nederländerna. Det finns flera presidentkandidater som utlovat folkomröstning om EU, vilket skulle kunna medföra betydande risker för EU-samarbetet. Trots riskerna har återhämtningen i Europa fortsatt även om tillväxten har varit måttlig senaste åren, och flera ekonomier har stora statskulder. En ljuspunkt är att de hårt prövade ekonomierna i Sydeuropa har börjat ta fart samtidigt som Europa påverkats av stora flyktingströmmar och terrordåd.

Framöver finns det såväl positiva faktorer som negativa orosmoln som påverkar utvecklingen. Fortsatta stimulanser från centralbankerna och låga energipriser kommer att vara ömsesidigt positiva medan en fortsatt oro för inbromsning i Kinas ekonomi, där den långsiktiga tillväxten har fortsatt falla gradvis i spåren av en omställning till en mer marknadsstyrd ekonomi, hänger som ett orosmoln. Andra betydande ekonomier såsom Ryssland och Brasilien har haft det motigt de senaste åren och står inför stora utmaningar, medan Indien visar på en god utveckling i ekonomin.

Sverige har de senaste åren utvecklats starkt och i ett internationellt perspektiv finns det få länder som överträffar landets tillväxt. Den svaga kronan har fortsatt gynnat konkurrenskraften och exporten samtidigt som arbetsmarknaden har fortsatt att utvecklas åt rätt håll. Dock står arbetsmarknaden inför stora utmaningar i spåren av flyktingströmmarna, vilket ger breda effekter på ekonomin och inte minst stora

utmaningar när det gäller integrationen på arbetsmarknaden. Dock börjar även orosmolnen till följd av utvecklingen i omvärlden göra att hushållen visar tecken på att hålla allt hårdare i plånboken. Trots att köpkraften är god, tack vare låga räntor i kombination med hög sysselsättning och löneökningar, har oron ökat i och med amorteringskravet på bostadslån, det lägre ROT-avdraget, skattehöjningar och en trög arbetsmarknad för nyanlända.

Detaljhandelsåret 2016 var försäljningsmässigt ett relativt bra år, med en tillväxt om 3,3 procent i löpande priser. Sett till en längre tidshorisont är det få indikatorer som talar för att köpkraften kommer att öka i samma takt som tidigare. Högre räntor, högre inflation som ger lägre reallöner och en mer orolig arbetsmarknad, riskerar att göra intresset för detaljhandeln mer ljummet de närmaste åren trots att befolknings-tillväxten ökar och bidrar positivt för detaljhandeln.

ÖVRIG INFORMATION

Miljö- och personalfrågor

ICA-handlarnas Förbunds organisation är liten och verksamheten bedrivs i huvudsak i kontorsmiljö, vilket innebär en begränsad miljömässig belastning. Det interna hållbarhetsarbetet är därför inriktat på medarbetarnas arbetsmiljö. Riktlinjerna för arbetsmiljöarbetet anges i en arbetsmiljöpolicy samt en jämställdhets- och mångfaldspolicy. ICA-handlarnas Förbund har en strategi för hållbarhetsfrågor och personalvård är ett prioriterat område för ICA-handlarnas Förbund. Samtliga medarbetare erbjuds att delta i ett friskvårdsprogram och har möjlighet att motionera på arbetstid.

Inom ICA Gruppen pågår sedan länge ett omfattande arbete med att ta miljömässigt och socialt ansvar, vilket ICA-handlarnas Förbund stödjer. ICA-handlarnas Förbund har också antagit ett policydokument "ICAs goda affärer för butik", vilket sammanfattar ICA-handlarnas gemensamma etik- och samhällsansvar. ICA-handlarnas Förbund stödjer ICA-handlarna i arbetet med att efterleva gällande regelverk och policyer.

Riskhantering

ICA-handlarnas Förbund arbetar med ett antal grundläggande principer för hantering av risker i olika delar av verksamheten. Detta regleras och hanteras via en arbetsordning för vd och styrelse. Alla investeringar är för- enade med osäkerhet och inför varje investering görs en noggrann utvärdering som syftar till att identifiera och om möjligt reducera de risker som kan vara förknippade med investeringen.

I ICA-handlarnas Förbund Finans finns en omfattande kapitalförvaltning och där finns valutarisker, ränterisker, kreditrisker, likviditetsrisker, aktiekursrisker och risker relaterade till fastighetsinnehavet.

Innehavet i ICA Gruppen utgör en väsentlig del av koncernens tillgångar. Via ICA Gruppen har ICA-handlarnas Förbund en betydande exponering mot svensk och baltisk dagligvaruhandel. De största riskerna i ICA Gruppen är risker relaterade till avtal med ICA-handlare, marknadsrisker, IT-relaterade risker, distributionsrisker, medarbetarrisker, hållbarhetsrisker, varumärkesrisker, regulatoriska risker, finansiella risker och risker relaterade till fastigheter.

En närmare beskrivning av finansiella risker och riskhantering i koncernen framgår av not 2 i koncernredovisningen.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel	kronor
Balanserade vinstmedel	5 870 642 218
Årets resultat	946 807 189
Summa	6 817 449 407
Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så:	
att i ny räkning överförs	6 817 449 407

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET I KONCERNEN

Mkr	Not	2016	2015
Intäkter		103 984	101 455
Kostnader för sålda varor		-89 861	-87 602
Bruttoresultat		14 123	13 853
Övriga rörelseintäkter		463	954
Försäljningskostnader	5,6,7,8,25	-7 211	-7 256
Administrationskostnader	5,6,7,8,25	-2 962	-2 936
Resultatandelar i företag redovisade enligt kapitalandelsmetoden	9	34	-2
Rörelseresultat		4 447	4 613
Finansiella intäkter	10	135	99
Finansiella kostnader	11	-404	-446
Värdetförändring fastigheter	14	238	558
Summa resultat från finansiella investeringar		-31	211
Resultat före skatt		4 416	4 824
Skatt	12	-841	-638
Resultat från kvarvarande verksamhet		3 575	4 186
Resultat från avvecklad verksamhet	18	21	1 191
Årets resultat		3 596	5 377
Övrigt totalresultat, poster som ej kan överföras till årets resultat	12		
Omvärdering förmånsbestämda pensioner, netto efter skatt		-37	227
Övrigt totalresultat, poster som kan överföras till årets resultat			
Förändring av omräkningsreserv, netto efter skatt		173	-166
Förändring av säkringsreserv, netto efter skatt		77	-89
Andel av joint ventures övriga totalresultat		6	12
Summa poster som kan överföras till resultatet		256	-243
TOTALRESULTAT FÖR ÅRET		3 815	5 361
Årets resultat hänförligt till innehavare av andelar i moderföreningen		1 886	2 694
Årets resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		1 710	2 683
Årets totalresultat hänförligt till innehavare i moderföreningen		1 998	2 686
Årets totalresultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		1 817	2 675

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL I KONCERNEN

Mkr	Reserver	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Majoritets-ägarens andel summa	Innehav utan bestämmande inflytande	Summa eget kapital
Eget kapital vid årets ingång 2015-01-01	58	15 038	15 096	15 994	31 090
Årets resultat		2 694	2 694	2 683	5 377
Aktuariellt resultat pensioner		116	116	111	227
Årets övriga totalresultat	-125		-125	-118	-243
Årets totalresultat	-125	2 810	2 685	2 675	5 361
Utdelning		-379	-379	-664	-1 043
Förändring av innehav utan bestämmande inflytande				-18	-18
Förvärv av minoritet Hemtex		-60	-60	-159	-219
Inlösen av preferensaktier dotterbolag		-154	-154	-3 146	-3 300
Försäljning av egna aktier		22	22	21	43
Eget kapital vid årets utgång 2015-12-31	-67	17 277	17 210	14 703	31 913
Årets resultat		1 886	1 886	1 710	3 596
Aktuariellt resultat pensioner		-19	-19	-18	-37
Årets övriga totalresultat	131		131	125	256
Årets totalresultat	131	1 867	1 998	1 817	3 815
Utdelning				-980	-980
Konvertering C-aktie		820	820	-820	0
Förändring av innehav utan bestämmande inflytande		3	3	-38	-35
Eget kapital vid årets utgång 2016-12-31	65	19 967	20 031	14 682	34 713

RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING I KONCERNEN
TILLGÅNGAR

Mkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Goodwill	13	16 318	16 318
Varumärken		13 353	13 630
Övriga immateriella anläggningstillgångar		904	980
		30 575	30 928
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	14	11 099	11 707
Förvaltningsfastigheter		3 474	4 654
Förbättringsutgifter på annans fastighet		404	339
Inventarier		2 207	2 105
Pågående nyanläggningar		647	344
		17 831	19 149
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i företag redovisade enligt kapitalandelsmetoden	9	740	759
Fordringar hos joint venture		–	116
ICA Bankens placeringar	16	3 280	1 800
ICA Bankens utlåning	16	5 600	5 162
Uppskjuten skattefordran	12	456	456
Övriga finansiella anläggningstillgångar		98	108
		10 174	8 401
Summa anläggningstillgångar		58 580	58 478
Omsättningstillgångar			
Varulager	17	4 455	4 452
Kundfordringar		3 862	3 808
Övriga kortfristiga fordringar		2 204	2 299
ICA Bankens placeringar	16	–	300
ICA Bankens utlåning	16	2 600	2 618
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		813	680
Kortfristiga placeringar	20	3 061	2 069
Likvida medel		4 122	4 807
Summa omsättningstillgångar		21 117	21 371
Tillgångar till försäljning	18	2 626	338
SUMMA TILLGÅNGAR		82 323	79 849

RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING I KONCERNEN
EGET KAPITAL OCH SKULDER

Mkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
Eget kapital			
Reserver	21	65	–67
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		19 967	17 277
Eget kapital hänförligt till moderföreningens ägare		20 031	17 211
Innehav utan bestämmande inflytande	21	14 682	14 703
Summa eget kapital		34 713	31 914
Långfristiga skulder			
Avsättningar för pensioner	16	–	–
Uppskjuten skatteskuld	22	2 307	2 135
Obligationslån	12	4 935	5 119
Långfristiga räntebärande skulder	16	4 991	4 991
Övriga avsättningar	16	3 224	3 551
Övriga långfristiga skulder		21	31
		139	145
Summa långfristiga skulder		15 617	15 972
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	15	12 179	11 779
Obligationslån		–	1 994
Kortfristiga räntebärande skulder	16	3 057	2 718
Inlåning i ICA Banken		12 897	11 966
Övriga kortfristiga skulder		742	715
Aktuella skatteskulder		66	37
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 675	2 539
Kortfristiga avsättningar	23	137	196
Summa kortfristiga skulder		31 753	31 944
Skulder som innehas för försäljning	18	240	19
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		82 323	79 849

RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDET I KONCERNEN

Mkr	Noter 9,24	2016	2015
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt		4 416	5 983
Justering för poster som ej påverkar kassaflödet		1 341	-659
		5 757	5 324
Utdelning från företag redovisade enligt kapitalandelsmetoden		56	2
Betald inkomstskatt		-750	-844
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringen av rörelsekapitalet		5 063	4 482
Förändring av rörelsekapital			
Varulager		-67	-157
Kortfristiga fordringar		-13	-1 079
Kortfristiga skulder		903	1 094
ICA Bankens netto av in-, utlåning samt placeringar		-671	1 162
Kassaflöde från den löpande verksamheten		5 215	5 502
Investeringsverksamheten			
Investeringar i anläggningstillgångar		-3 244	-3 048
Försäljning av anläggningstillgångar		539	1 808
Förvärv av Apotek Hjärtat		-	-3 499
Förvärv av dotterbolag		-24	-
Försäljning av dotterbolag		329	2 656
Utgivande av lån		-42	-
Återbetalning av utgivna lån		672	4
Förändring av finansiella anläggningstillgångar		2	-1
Förändringar av kortfristiga placeringar		-994	237
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 762	-1 843
Finansieringsverksamheten			
Inbetalning från minoritet		-	3
Förvärv av aktier i Hemtex		-7	-219
Upplåning		5	146
Amortering		-2 043	-952
Utbetald utdelning preferensaktieägare		-	-113
Inlösen preferensaktier		-	-3 300
Försäljning av egna aktier ICA Gruppen		-	43
Utbetald utdelning		-979	-929
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-3 024	-5 321
Årets kassaflöde		-571	-1 662
Likvida medel vid årets början		4 807	6 387
Kursdifferens i likvida medel		-114	82
Likvida medel vid årets slut		4 122	4 807
Varav redovisat som likvida medel		4 122	4 807

Koncernens noter

Not 1 Redovisningsprinciper

FÖRENINGENS SÄTE M M

ICA-handlarnas Förbund (organisationsnummer 802001-5577) bedriver verksamhet som en ideell förening och har sitt säte i Stockholms kommun. Föreningens huvudkontor har adressen ICA-handlarnas Förbund, 171 93 Solna och adress till hemsidan är www.ica-handlarna.se. Föreningens telefonnummer är +46 8 561 500 00.

Årsredovisningen och koncernredovisningen godkändes för utfärdande av styrelsen den 21 mars 2017. Koncernens rapport över totalresultat och finansiell ställning samt moderbolagets resultat- och balansräkningar kommer att bli föremål för beslut om fastställande på föreningsstämman 10 maj 2017.

Föreningens verksamhet beskrivs i förvaltningsberättelsen.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Koncernredovisningen är upprättad enligt, av EU-kommissionen antagna, International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningar av IFRS Interpretations Committee. Dessutom tillämpas RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner utgiven av Rådet för finansiell rapportering. Rekommendationen anger kompletterande normgivning utifrån bestämmelser i Årsredovisningslagen.

De redovisningsprinciper som beskrivs gäller för ICA-handlarnas Förbund-koncernen inklusive intressebolag och joint ventures, men flera av principerna har betydelse bara för redovisningen av innehavet i ICA Gruppen.

ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

OCH UPPLYSNINGSKRAV

Nya standarder och uttalanden som har tillämpats från och med 2016
För 2016 finns endast mindre ändringar publicerade från IASB och IFRIC. Dessa ändringar har inte haft någon påverkan på ICA-handlarnas Förbunds finansiella rapporter.

Nya redovisningsprinciper 2017

För 2017 finns endast mindre ändringar publicerade från IASB och IFRIC. Dessa ändringar har endast en marginell påverkan på ICA-handlarnas Förbunds finansiella rapporter.

Nya standarder från IASB som godkänts av EU med relevans för ICA-handlarnas Förbund

IFRS 15 *Intäkter från avtal med kunder* publicerades i maj 2014 och en ändring av IFRS 15 publicerades av IASB i april 2016. Ändringen av IFRS 15 förtydligar bland annat definitionen av huvudman och agent. IFRS 15 ska tillämpas från och med räkenskapsår som påbörjas 1 januari 2018. IFRS 15 har godkänts av EU i oktober 2016 och ändringen av IFRS 15 förväntas godkännas av EU under första halvåret 2017. Under året har ICA-handlarnas Förbund analyserat vilka effekter införandet av IFRS 15 får på de finansiella rapporterna. ICA Gruppens huvudsakliga intäkt kommer från försäljning av varor.

IFRS 15 innebär i de flesta fall inte någon ändring jämfört med redovisningen av intäkter under gällande IAS 18 Intäkter. När det gäller reglerna om agent och huvudman i IFRS 15, samt IASB:s föreslagna ändring av IFRS 15 gällande samma område, har en analys skett av om ICA Gruppens roll i några avtal är såsom huvudman eller agent. Den preliminära slutsatsen är att ICA Gruppen har en roll som huvudman i stället för agent, som bedömningen har varit under IAS 18. Effekten av den preliminära bedömningen enligt den av EU fastställda IFRS 15, samt den föreslagna men av EU ej godkända ändringen av IFRS 15, innebär att nettoomsättningen ökar, med ett oförändrat rörelseresultat och en marginellt lägre rörelsemarginal.

IFRS 9 *Finansiella instrument* publicerades i juli 2014. Standarden kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Den träder i kraft för räkenskapsår som påbörjas 1 januari 2018. Standarden innehåller regler för klassificering och värdering av finansiella tillgångar och skulder, nedskrivning av finansiella instrument samt regler för säkringsredovisning. En analys har gjorts av vilka effekter ett införande förväntas få på de finansiella rapporterna. Bedömningen är att den potentiellt största effekten gäller värdering av kreditförluster hänförliga till ICA Banken.

Nya standarder från IASB som ej godkänts av EU med relevans för ICA-handlarnas Förbund

IFRS 16 *Leasing* har publicerats i januari 2016. Standarden träder i kraft 2019. EU förväntas godkänna IFRS 16 under 2017. IFRS 16 innehåller framförallt nya regler för leasetagares redovisning. Redovisningen som leasegivare motsvarar de regler som gäller under IAS 17 Leasingavtal, förutom i de fall en tillgång hyrs in för att därefter hyras ut, så kallad subleasing. Vid subleasing ska klassificering som operationell eller finansiell lease bedömas utifrån den inhyrda tillgången, och inte den underliggande tillgången, som är fallet under IAS 17. IFRS 16 anger att alla leasetagares leasingavtal, med undantag för leasingavtal med en löptid på som längst 12 månader samt leasing av mindre värde, ska redovisas som en skuld och tillgång i balansräkningen. Tillgången skrivs av över nyttjandeperioden. Leasingbetalningarna fördelas på ränta och amortering av skulden. ICA-handlarnas Förbund-koncernen har ett stort antal leasingavtal. De värdemässigt mest betydande leasingavtalen avser fastigheter som ICA Gruppen hyr in både för egen användning och för uthyrning till icke konsoliderade ICA-handlare. Det pågår ett arbete inom ICA Gruppen med att analysera effekterna av ett införande av IFRS 16. Arbetet innefattar bland annat insamling av data, bedömning av vilka avtal som utgör en lease, värdering av leasingavtal samt utvärdering av behov av systemstöd. Det är för tidigt att kvantifiera effekterna av införandet av IFRS 16, men införandet kommer att innebära en stor effekt på ICA-handlarnas Förbunds finansiella rapporter.

Grund för redovisningen

Koncernredovisningen baseras på historiska anskaffningsvärden, med undantag för finansiella derivatinstrument, förvaltningsfastigheter

och finansiella tillgångar som kan säljas, vilka värderas till verkligt värde. Moderföreningens funktionella valuta är svenska kronor, som även utgör rapporteringsvalutan för moderföreningen och koncernen. Samtliga belopp i de finansiella rapporterna anges i miljoner svenska kronor (Mkr) om ej annat anges.

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder är sådana som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder är sådana som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Koncernredovisningen

Koncernredovisningen omfattar moderföreningen ICA-handlarnas Förbund och dess dotterföretag. Ett dotterföretag är ett företag i vilket ICA-handlarnas Förbund har det bestämmande inflytandet. Ett bestämmande inflytande kan utövas både genom ägande och genom avtal.

Merparten av alla ICA-butiker ägs och drivs av fristående handlare. Dessa handlare fattar självständiga beslut om de relevanta aktiviteterna för verksamheten i butiks rörelsen såsom inköp, prisättning, investeringar och personalfrågor. ICA Gruppen eller ICA-handlarnas Förbund har därmed inget bestämmande inflytande i dessa rörelser och de konsolideras inte i ICA Gruppen eller i ICA-handlarnas Förbund.

Förvärvsmetoden används vid redovisning av förvärv av dotterföretag. Köpeskillingen för rörelseförvärvet värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten, vilket beräknas som summan av de verkliga värdena per förvärvstidpunkten för erlagda tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder samt emitterade egetkapitalandelar i utbyte mot kontroll över den förvärvade rörelsen. Förvärvsrelaterade utgifter redovisas i resultatet när de uppkommer.

Vid rörelseförvärv där summan av köpeskillingen, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande och verkligt värde vid förvärvstidpunkten på tidigare aktieinnehav, överstiger verkligt värde vid förvärvstidpunkten på identifierbara förvärvade nettotillgångar, redovisas skillnaden som goodwill i rapporten över finansiell ställning. Om skillnaden är negativ redovisas denna som en vinst på ett förvärv till lågt pris direkt i resultatet efter omprövning av skillnaden.

ICA Bankens resultat före skatt konsolideras i koncernen inom rörelseresultatet.

Innehav i samarbetsarrangemang

En bedömning sker om samarbetsarrangemanget utgör en gemensam verksamhet eller ett joint venture. Utgör samarbetsarrangemanget ett joint venture redovisas detta enligt kapitalandelsmetoden.

Innehav i intresseföretag

Innehav i intresseföretag redovisas i enlighet med kapitalandelsmetoden.

Omräkning av utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas i respektive enhet till enhetens funktionella valuta enligt de valutakurser som gäller på

transaktionsdagen. Vid varje balansdag räknas monetära poster i utländsk valuta om till balansdagens kurs. Icke-monetära poster, som värderas till historiskt anskaffningsvärde i en utländsk valuta, räknas inte om.

Valutakursdifferenser redovisas i resultatet för den period i vilka de uppstår. För transaktioner som uppfyller villkoren för säkringsredovisning av kassaflöden redovisas vinster och förluster i övrigt totalresultat.

I koncernredovisningen omräknas samtliga koncernföretag till svenska kronor. De valutakursdifferenser som då uppkommer redovisas i övrigt totalresultat. Vid avyttring av en utlandsverksamhet redovisas de ackumulerade valutakursdifferenserna i resultatet tillsammans med vinsten eller förlusten vid avyttringen.

Intäkter

Vid parthandelsförsäljning redovisas en intäkt när varan levereras, och vid detaljhandelsförsäljning när varan betalas i butiken. Vid försäljning online redovisas intäkten när varan anlänt till kunden. Om ICA Gruppen agerar som agent i ett avtal redovisas endast erhållen provision eller motsvarande som en intäkt.

I de fall en försäljning sker med ett åtagande att kunden ska erhålla en framtida bonus, eller att något annat åtagande kvarstår, redovisas intäkten för bonusdelen eller det andra åtagandet först då bonusen levererats till kunden eller åtagandet uppfyllts.

Intäkter från konsulttjänster samt franchiseavgifter, royalty och vinstdelning från ICA-handlare redovisas i takt med att tjänsten levereras eller rättigheten tillhandahålls.

Hysesintäkter redovisas i takt med att tillgången tillhandahålls. Resultatet från fastighetsförsäljningar redovisas när de huvudsakliga riskerna och förmånerna förknippade med fastigheten överförs till köparen, vilket normalt sker på tillträdesdagen.

I de fall ICA Gruppen säljer en fastighet som därefter återhyrs för användning inom koncernen, eller för vidareuthyrning till en icke konsoliderad ICA-handlare, sker en samlad bedömning av hela avtalsarrangemanget för att avgöra om de huvudsakliga riskerna och förmånerna övergått till köparen.

Utdelningsintäkter redovisas i resultatet när rätten att erhålla utbetalningen fastställs.

ICA-handlarnas Förbund erhåller medlemsavgift från ICA-handlarna som är medlemmar i föreningen. Dotterbolaget ICA-handlarnas Förbund AB erhåller serviceavgift från ICA-handlarna som är medlemmar i ICA-handlarnas Förbund.

Leasing

Leasingavtal klassificeras i koncernen som antingen operationella eller finansiella. Koncernen hyr byggnader och inventarier för användning inom koncernen men även butikslokaler som sedan hyrs ut till icke konsoliderade ICA-handlare. Varken hyrestiden i förhållande till den underliggande tillgångens ekonomiska livslängd, nuvärdet av hyresbetalningarna i förhållande till den underliggande tillgångens verkliga värde, eller andra faktorer innebär att de ekonomiska riskerna och förmånerna väsentligen finns hos ICA Gruppen eller ICA-handlarnas Förbund. Den ekonomiska innebörden i dessa

arrangemang innebär således en klassificering som operationella leasingavtal både vad gäller inhyrda och uthyrda tillgångar.

Koncernen som leasetagare

Leasingavgifter avseende operationella leasingavtal fördelas som en kostnad linjärt över avtalets löptid.

Koncernen som leasegivare

Leasingavgifter avseende operationella leasingavtal fördelas som en intäkt linjärt över avtalets löptid.

Inkomstskatt

Inkomstskatter redovisas i resultatet. Om den underliggande transaktionen redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital, redovisas även tillhörande skatt på motsvarande vis.

Uppskjuten skatt redovisas enligt balansräkningsmetoden. Uppskjutna skattefordringar redovisas för alla avdragsgilla temporära skillnader och outnyttjade underskottsavdrag i den utsträckning det är sannolikt att framtida skattepliktiga vinster kommer att finnas tillgängliga. Värdet av uppskjutna skattefordringar prövas vid varje balansdag.

Goodwill

Goodwill som uppkommer vid företagsförvärv hänförs till de kassagenererande enheter som drar nytta av förvärvet. Nyttjandeperioden är obestämbar. Ingen avskrivning sker.

Andra immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde. Avskrivning sker över nyttjandeperioden i de fall denna är bestämbar. I de fall nyttjandeperioden är obestämbar sker ingen avskrivning men en nedskrivningsprövning sker minst årligen.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Förvaltningsfastigheter

Vissa fastigheter i koncernen klassificeras som förvaltningsfastigheter eftersom de innehas i syfte att generera hyresintäkter eller värdestegring eller en kombination av dessa.

Förvaltningsfastigheter redovisas initialt till anskaffningsvärde, vilket inkluderar till förvärvet direkt hänförliga utgifter. Efter den initiala redovisningen, redovisas förvaltningsfastigheter till verkligt värde på balansdagen, definierat som det bedömda marknadsvärdet.

Tillkommande utgifter aktiveras när det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar förknippade med tillgången kommer att erhållas och utgiften kan fastställas med tillförlitlighet. Mer omfattande underhållsåtgärder och större hyresgäst Anpassningar aktiveras om de ger en framtida ekonomisk fördel. Utgifter för reparation och underhåll kostnadsförs löpande.

Nettot av värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade, redovisas på raden Värdeförändring fastigheter. Fastighetsköp och

fastighetsförsäljningar redovisas i samband med att risker och förmåner som förknippas med äganderätten övergår till köparen eller säljaren, vilket normalt sker på tillträdesdagen.

Tillgångar och skulder som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Tillgångar och skulder klassificeras som tillgångar och skulder som innehas för försäljning om dessa är tillgängliga för omedelbar försäljning, det finns ett beslut om att de ska säljas samt att det är sannolikt att en försäljning är genomförd inom tolv månader. Tillgångar som innehas för försäljning värderas till det lägsta av bokfört värde och bedömt försäljningsvärde med avdrag för försäljningskostnader.

En avveklad verksamhet är en del av ett företag som antingen har avyttrats eller klassificerats som att den innehas för försäljning och i normalfallet utgör minst ett segment.

Avskrivningar

Avskrivningar beräknas på tillgångarnas anskaffningsvärden, bedömd nyttjandeperiod samt restvärde. Bedömd nyttjandeperiod omprövas kontinuerligt.

Nedskrivningar

Redovisat värde för anläggningstillgångar prövas för nedskrivning genom att det redovisade värdet jämförs med det högsta av tillgångens verkliga värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Vid nuvärdesberäkningen av framtida nettokassaflöden används en diskonteringsfaktor före skatt som avspeglar marknadens aktuella uppskattning av pengars tidsvärde, samt de risker som förknippas med tillgången.

Goodwill, tillgångar med en obestämbar nyttjandeperiod samt immateriella tillgångar som inte tagits i bruk är föremål för minst årliga nedskrivningsprövningar. Övriga anläggningstillgångar nedskrivningsprövas vid indikation på värdenedgång.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet består av samtliga inköpskostnader med avdrag för erhållen leverantörsbonus som är hänförlig till artiklar i varulagret.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Den efterföljande redovisningen är beroende av till vilken kategori de finansiella instrumenten tillhör. Kategorierna är: Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde i resultatet, Investeringar som hålls till förfall, Lånefordringar och kundfordringar, Finansiella tillgångar som kan säljas, Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet samt Andra finansiella skulder.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då ICA-handlarnas Förbund förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder har bestämts i enlighet med beskrivningar i not 15.

Skulder till kreditinstitut och andra låneskulder

Samtliga låneskulder tillhör kategorin Andra finansiella skulder och redovisas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden. Initialt redovisas lån till värdet av vad som erhållits i lån med avdrag för utgifter som hänförs till upplåningen. Utgifterna för upplåningen periodiseras över lånets löptid.

Derivat

Samtliga derivat redovisas till verkligt värde i balansräkningen. De derivatinstrument där koncernen ej tillämpar säkringsredovisning kategoriseras som Verkligt värde via resultatet i underkategorin Innehas för handel och värdeförändringarna redovisas i resultatet. För derivatinstrument som uppfyller kraven för kassaflödessäkring redovisas effektiv del av värdeförändringarna i övrigt totalresultat i avvaktan på att den säkrade posten redovisas i resultatet. Den ineffektiva delen av värdeförändringarna redovisas i resultatet.

ICA Bankens fordringar och skulder

ICA Bankens utlåning i form av blanco- och kortkrediter till konsumenter tillhör kategorin Lånefordringar och kundfordringar och redovisas till upplupet anskaffningsvärde på likviddagen och därefter med hänsyn till konstaterade och sannolika kreditförluster. ICA Bankens inlåning redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Placeringar av ICA Bankens överlikviditet redovisas till upplupet anskaffningsvärde, eller till verkligt värde med värdeförändring i resultatet, beroende på typ av placering.

Ränta

Ränteintäkter redovisas i takt med att de intjänas. Räntekostnaden för tillgångar som tar minst ett år att färdigställa aktiveras som en del av anskaffningsvärdet för tillgången.

Likvida medel

I likvida medel ingår kassa, banktillgodohavanden och kortfristiga placeringar som har en ursprunglig löptid på högst tre månader. Kassa och banktillgodohavanden kategoriseras som Lånefordringar och kundfordringar vilket innebär värdering till upplupet anskaffningsvärde. Kortfristiga placeringar kategoriseras som Verkligt värde via resultatet i underkategorin Innehav för handel och värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultatet.

Avsättningar och eventalförpliktelser

En avsättning för förlustkontrakt redovisas när de förväntade fördelarna som koncernen bedöms erhålla från ett kontrakt är lägre än de oundvikliga kostnaderna enligt kontraktet.

Om koncernen är involverad i en tvist bedöms det mest troliga utfallet av tvisten. Om den samlade bedömningen är att det är mer än femtio procents sannolikhet att ICA-handlarnas Förbund kommer att förlora tvisten sker en avsättning med det belopp som bedöms som det mest troliga utfallet.

Som eventalförpliktelser redovisas förpliktelser som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att någon form av utbetalning kommer att krävas eller att utbetalningens storlek inte kan beräknas med tillräcklig säkerhet.

Pensioner och övriga utfästelser om förmåner efter avslutad anställning

I koncernen finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner. Beräkningen av nuvärdet av de förmånsbestämda pensionsplanerna grundar sig på ett antal antaganden. Från nuvärdet av pensionsförpliktelsen dras verkligt värde på förvaltningstillgångar av. Diskonteringsräntan är räntan för förstklassiga företagsobligationer med en löptid som motsvarar löptiden för förpliktelsen. Bostadsobligationer anses av ICA-handlarnas Förbund utgöra en företagsobligation i enlighet med IAS 19, Ersättningar till anställda. I de fall då det inte är möjligt att fastställa räntan baserat på avläsbara data motsvarande löptiden för förpliktelsen sker en extrapolering av räntekurvan baserat på observationer av räntan för kortare löptider. Omvärderingar redovisas i övrigt totalresultat när de uppstår.

Väsentliga uppskattningar, antaganden och bedömningar

Att upprätta de finansiella rapporterna enligt IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen i resultat- och balansräkningen. Uppskattningar och antaganden är baserade på historiska erfarenheter och ett antal faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars tydligt framgår av andra källor. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. De antaganden och bedömningar som företagsledningen anser som mest väsentliga är följande:

Sale and lease back-transaktioner med vidareuthyrning

I de fall koncernen avyttrar en fastighet med samtidig återhyra och vidareuthyrning till en icke konsoliderad ICA-handlare, sker först en bedömning av om fastigheten är såld. Om de väsentliga riskerna och förmånerna som är förknippade med fastigheten överförs till köparen redovisas fastigheten som såld. I den bedömningen ingår även återhyran och vidareuthyrningen av fastigheten och om detta påverkar överföringen av risker och förmåner till köparen. Om bedömningen leder till att fastigheten anses som såld sker därefter en bedömning av leasingavtalen och om dessa är operationella eller finansiella. Avtalen om återhyran och vidareuthyrningen bedöms därvid tillsammans eftersom dessa avtal upprättas samtidigt. Att bedöma huruvida en fastighet är såld enligt IAS 18 Intäkter, och därefter klassificera hyresavtalen enligt IAS 17 Leasingavtal, i de fall fastigheten anses som såld, innebär en komplex och omfattande bedömning av innebörden av olika faktorer, omständigheter och avtalsvillkor. Bedömningen för de fastigheter som sålts är att koncernen har en begränsad risk och inblandning i dessa fastigheter, vilket innebär att dessa har redovisats som sålda. Hyresavtalen om återhyra och vidareuthyrning är klassificerade som operationella leasingavtal baserat på att de väsentligaste ekonomiska riskerna och förmånerna finns hos fastighetsägaren och koncernens hyrestagare: ICA-handlaren.

Värdering av goodwill och varumärken

Det sker en löpande bevakning av att goodwill och varumärken inte har ett bokfört värde som överstiger återvinningsvärdet. En beräkning sker av återvinningsvärdet för att bedöma om det finns ett behov av att skriva ned det redovisade värdet för goodwill och varumärken. Återvinningsvärdet har beräknats med tillämpning av nuvärdesberäkning av kassaflöden baserade på förväntat framtida utfall av ett antal faktorer. Eftersom verkligt värde beräknas utifrån antaganden om framtiden kan en negativ förändrad bedömning av dessa antaganden leda till en nedskrivning.

Förmånsbestämda pensioner

Förmånsbestämda pensioner har genomsnittligen en lång löptid tills dess att utbetalning ska ske. För att beräkna nuvärdet av koncernens pensionskund krävs ett antal antaganden såsom livslängd, löneökning, inflation och diskonteringsränta. Bedömningen av dessa antaganden sker på samma långa löptid som skulden. Antagandena baseras på externa och interna bedömningar om framtiden samt på historiska erfarenheter. En liten förändring av ett antagande kan få betydande effekt på skulden.

Intäkter

Det finns avtal som kräver en kvalificerad bedömning av om ICA Gruppen agerar som huvudman eller agent enligt IAS 18 Intäkter. Bedömningen innefattar många olika faktorer där en samlad bedömning sker av samtliga fakta och omständigheter för att avgöra ICA Gruppens roll i avtalet. Om ICA Gruppen är huvudman redovisas intäkter och kostnader brutto, medan endast erhållen provision eller motsvarande redovisas som intäkt om ICA Gruppen är agent.

Not 2 Risker

Koncernens verksamhet är utsatt för ett antal risker som värderas och följs upp löpande. En viktig del av arbetet går ut på att minimera riskerna genom förebyggande arbete. De viktigaste riskerna samt hur ICA-handlarnas Förbund och de helägda dotterbolagen arbetar med att hantera och förebygga dessa, beskrivs nedan. Riskerna i ICA Gruppen beskrivs i separat avsnitt.

RISKER I FINANSVERKSAMHETEN

Dessa risker avser finansverksamheten i ICA-handlarnas Förbund Finans. ICA Gruppens risker beskrivs i ett eget avsnitt.

Koncernens kortfristiga placeringar uppgick vid utgången av 2016 till 3 061 Mkr (2 069). Förvaltningen i ICA-handlarnas Förbund sköts av SEB och Handelsbanken. ICA-handlarnas Förbund har även egna placeringar i preferensaktier, fastigheter, aktier och hedgefonder.

Finanspolicy och finansiella mål

För att hantera riskerna i finansförvaltningen finns en finans- och placeringpolicy i ICA-handlarnas Förbund. Policyn bestämmer vilka finansiella risker som ICA-handlarnas Förbund är beredd att ta och beskriver mål och riktlinjer för riskhanteringen.

Valutarisk

Valutarisk omfattar de risker som uppkommer i anslutning till att transaktioner sker i utländska valutor samt att tillgångar och skulder innehas i utländska valutor.

ICA-handlarnas Förbunds finans- och placeringpolicy anger att spekulativt positionstagande i syfte att skapa intäkter från valutakursrörelser inte får förekomma. Flöden i utländsk valuta säkras inte i normala fall men bolaget kan besluta om avsteg.

Enligt finans- och placeringspolicyn behöver ingen säkring av tillgångar i utländsk valuta ske inom finansförvaltningen. Koncernen har valt att acceptera den resultatpåverkan dessa valutaförändringar eventuellt medför. Vid utgången av 2016 uppgick koncernens exponering mot utländsk valuta (exklusive ICA Gruppen) till 73 Mkr (28) vilket motsvarade 2,4 (1,4) procent av tillgångarna i portföljen. En valutakursförändring med tio procent mot EUR och DKK påverkar koncernens resultat och eget kapital med cirka 7 Mkr (3) före skatt.

Ränterisk

Upplåningen som är räntebärande medför en ränterisk då förändringar i räntenivåer påverkar bolagets räntekostnader.

Enligt ICA-handlarnas Förbunds policy får den genomsnittliga räntebindningen ej överstiga tolv månader i låneportföljen och en enskild räntebindning får ej överstiga fem år. Ränterisken, det vill säga kostnaden för en ränteförändring om en procentenhet, får maximalt uppgå till 20 procent av koncernens årsresultat före skatt, baserat på närmast föregående tolv månaders utfall.

Vid utgången av 2016 hade moderföreningen inga räntebärande skulder. I finansförvaltningen får portföljens räntebärande värdepapper, såväl direktägda som ägda via räntefonder, ha en genomsnittlig duration på högst fem år. Durationen har under året klart understigit fem år.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk innebär risken att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt. För ett finansiellt instrument innebär likviditetsrisken att tillgången inte omedelbart kan omsättas i likvida medel utan att förlora i värde. ICA-handlarnas Förbunds policy anger att likvida medel och outnyttjade checkkrediter ska finnas för att garantera en god betalningsberedskap. Vid utgången av 2016 var betalningsberedskapen god och merparten av de korta placeringarna kunde frigöras inom tre dagar.

Kreditrisk

Kreditrisk innebär risken att en motpart inte fullgör sina förpliktelser samt risken för att ställda säkerheter inte täcker fordran. ICA-handlarnas Förbunds finans- och placeringpolicy anger att en motpart i finansiella transaktioner ska ha ett kreditbetyg om minst BBB/Baa från Standard & Poor's respektive Moody's.

Godkända motparter vid transaktioner med portföljens tillgångar är, enligt finans- och placeringspolicyn, svensk bank, värdepappersinstitut eller annat finansiellt institut som har Finansinspektionens tillstånd att bedriva handel med finansiella instrument eller valutor.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att värdet av ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i aktiekursen.

Målet för ICA-handlarnas Förbunds finansverksamhet är att uppnå en genomsnittlig avkastning som motsvarar förändringen i konsumentprisindex (KPI) plus två procentenheter. Under 2016 uppgick avkastningen i ICA-handlarnas Förbund till 7,4 procent (8,3). Vid utgången av 2016 uppgick aktieandelen i ICA-handlarnas Förbund till 11 procent (14). Om aktiekurserna skulle förändras med 10 procentenheter, skulle koncernens resultat och eget kapital påverkas med cirka 49 Mkr (29) före skatt.

Marknadsvärdet av direktägda aktier, obligationer och övriga finansiella instrument hänförliga till en enskild emittent får utgöra maximalt tio procent av portföljens totala marknadsvärde. Undantag gäller för svenska staten eller av svenska staten garanterat värdepapper, svenska bostadsfinansieringsinstitut samt svenska kommuner och landsting.

Av portföljens placeringar i svenska och utländska aktier, depåbevis och aktierelaterade instrument ska minst 90 procent vara börsnoterade. Vid utgången av 2016 var samtliga egna placeringar i värdepapper i noterade bolag eller registrerade fonder.

Risker i fastighetsinnehavet

Värdeförändringar på ICA-handlarnas Förbunds fastigheter utgör en risk. Omvärldsförändringar i till exempel konjunkurläge, ränteläge och hyrestillväxt påverkar värdet på fastigheterna.

ICA-handlarnas Förbund finansierar fastigheterna till ca 60 procent av upplåning från banker och till följd av detta finns en exponering för finansierings- och ränterisker.

RISKER I ICA GRUPPEN

ICA Gruppen har en central funktion för finansförvaltning vars huvudsakliga uppgift är att säkerställa att koncernen har en tryggad finansiering genom lån och kreditlöften, att hantera cash management och att aktivt hantera och kontrollera att den finansiella exponeringen är i enlighet med koncernens finanspolicy.

Finanspolicy och finansiella mål

Finanspolicyen omfattar samtliga bolag i koncernen. ICA Gruppens finanspolicy bestämmer vilka finansiella risker koncernen är beredd att ta och beskriver mål och riktlinjer för riskhanteringen. Den beskriver ansvarsfördelning, rapportering och interna kontrollrutiner för den finansiella riskhanteringen. Policyen revideras årligen, eller oftare om behov finns, av ICA Gruppens revisionsutskott och godkänns av ICA Gruppens styrelse.

Enligt de långsiktiga målen för verksamheten ska ICA Gruppen lämna en utdelning på minst 50 procent av årets resultat och net debt/EBITDA ska vara lägre än 2x.

Ränterisk

Ränterisk är risken att förändringar i marknadsräntor påverkar ICA Gruppens resultat och kassaflöde eller det verkliga värdet av finansiella tillgångar och skulder.

Finanspolicyen anger att ränterisken ska begränsas genom att ha en genomsnittlig räntebindningstid på samtliga räntebärande skulder mellan 12 och 36 månader. Vid årsskiftet var räntebindningstiden 20 (25) månader. Förutom räntebindningstiden i själva lånen används ränteswappar för att anpassa ränteeponeringen. Under 2015 köptes dessutom ränteoptioner med basräntegolv för att bibehålla fasta räntor när STIBOR-räntan blev negativ.

De räntederivat som matchar befintliga lån kassaflödessäkras enligt IAS 39. Per balansdagen 2016-12-31 säkringsredovisades ett negativt marknadsvärde om -108 Mkr (-126), varav -139 Mkr (-158) ränteswappar och +31 Mkr (+32) basräntegolvoptioner.

Refinansierings- och likviditetsrisk

Med refinansieringsrisk avses att ICA Gruppen inte skulle kunna finansiera eller refinansiera sina kapitalbehov till rimliga villkor. Koncernen har en ambition att diversifiera finansieringen till flera finansieringskällor samt att sträva mot en jämn förfalloprofil på lån- och kreditfaciliteterna.

ICA Gruppen förlängde i april den syndikerade bankfaciliteten på 5 miljarder kronor. Faciliteten löper på fem år med en möjlighet till förlängning på ett plus ett år under 2016 och 2017. ICA Gruppen har inga finansiella kovenanter i sina låneavtal. Två bilaterala bankfaciliteter på totalt tre miljarder kronor förlängdes dessutom under året med ytterligare ett år. Obligationer till ett värde av två miljarder kronor återbetalades på förfalldagen i december.

Med likviditetsrisk menas att ICA Gruppen inte skulle kunna fullgöra sina kortfristiga betalningsåtaganden. ICA Gruppens finanspolicy föreskriver att likviditetsreserven ska uppgå till en sådan nivå att reserven kan hantera de fluktuationer som förväntas uppstå inom en tolv månadersperiod inklusive låneförfall. Utöver en reserv för förväntade negativa fluktuationer i kassaflöden ska det alltid finnas en likviditetsreserv som motsvarar 3–5 procent av koncernens nettoförsäljning. Positiva förväntade kassaflöden räknas inte in i likviditetsreserven. För att tillgodose detta har koncernen checkräkningskrediter och bekräftade kreditfaciliteter. ICA Bankens överlikviditet är inte tillgänglig för koncernen på grund av banklagstiftning.

Kreditrisk

Kreditrisken är risken för att motparten i en transaktion inte fullgör sina förpliktelser enligt avtal och att eventuella säkerheter inte täcker bolagets fordran. De banker och kreditinstitut som koncernen samarbetar med ska ha en kreditvärdighet som minst motsvarar ett A från Standard & Poor's eller A2 från Moody's Investor Service. För sådana kommersiella motparter som koncernen har en större exponering mot sker en individuell kreditbedömning. Kreditrisken som uppstår genom ICA Bankens utlåning till allmänheten hanteras genom att det för varje kreditsökande sker en kreditprövning innan lån beviljas.

ICA Gruppen har så kallade ISDA-avtal med motparterna för derivat. Detta innebär att fordringar och skulder mot en enskild motpart kan kvittas vid till exempel insolvens. Flöden mellan ICA Gruppen och enskilda ICA-handlare nettas dagligen genom koncernens eget nettingsystem ICA-konto.

FÖRFALLNA FORDRINGAR SOM INTE ÄR NEDSKRIVNA, EXKLUSIVE ICA BANKEN	2016	2015
Förfallet upp till 30 dagar	73	46
Förfallet i mer än 30 dagar	4	40
Totalt	77	86

De förfallna fordringarna avser huvudsakligen övertrasseringar på kontokrediter till fristående ICA-handlare. En individuell prövning sker av varje fordran utifrån sannolikheten för att fordran kommer att betalas. Om bedömningen är att fordran helt eller delvis inte kommer att betalas, sker en nedskrivning till det belopp som förväntas betalas. Reserven för osäkra kundfordringar uppgick vid årsskiftet till 14 Mkr (26). Säkerhet för krediterna utgörs huvudsakligen av företagsinteckningar. Kreditkvaliteten på ej nedskrivna fordringar bedöms som god.

Valutarisk

Med transaktionsexponering avses risken för att förändringar i valutakurser påverkar resultaträkningen och kassaflödet. För ICA Gruppen är denna valutaexponering främst relaterad till import av varor som betalas i utländsk valuta (kommersiell valutarisk). Den omfattar också utlåning och inlåning inom koncernen till dotterbolag i Norge och i Baltikum (finansiell valutarisk). Enligt finanspolicyen ska resultat-effekten vid en femprocentig valutakursförändring uppgå maximalt till 10 Mkr. Per årsskiftet uppgick beloppet till 2 Mkr (8).

Med omräkningsexponering avses risken för att förändringar i valutakurser påverkar omräkningen till svenska kronor av koncernens resultat- och balansräkning för de verksamheter som rapporterar i en valuta annan än svenska kronor. Denna omräkningsrisk valutasäkras inte.

Säkringspolicy

ICA Gruppens kommersiella valutaexponering skiljer sig åt mellan de olika enheterna, såtillvida att de kan ändra pris mot kunderna med olika periodicitet baserat på valutakurs. Enligt finanspolicyen ska 80–100 procent säkras av prognostiserat kassaflöde under den tid som priset ligger fast mot kund, samt 80–100 procent av faktiska kassaflöden. För närvarande sträcker sig säkringshorisonten mellan tre till tolv månader med cirka sex månader i snitt.

ICA Gruppens finansiella valutaexponering i form av ut- och inlåning inom koncernen till dotterbolag i Norge och Baltikum valutasäkras genom att anskaffa motsatt skuld eller tillgång i den främmande valutan, främst genom valutaswappar.

Säkringsredovisning

ICA Gruppen använder kassaflödessäkkringar enligt IAS 39 för den del av valutaexponeringen som bygger på prognoser, dock inte för Baltikum och delar av frukt och grönt. Av totalt verkligt värde uppgående till 7 Mkr (-16), säkringsredovisades ett resultat om 2 Mkr (-18) per balansdagen. Utöver detta har även en valutasäkkring för likviden för försäljningen av fastigheterna i Norge gjorts under hösten. Affären förväntas stängas i februari 2017. För denna likvid säkringsredovisades ett resultat på 53 Mkr på balansdagen.

Känslighetsanalys

Om ICA Gruppen inte valutasäkras den kommersiella transaktions-exponeringen under den period då prisjustering inte kan ske mot kund, skulle den totala effekten i resultatet, vid en för ICA Gruppen femprocentig ofördelaktig valutakursförändring i respektive valuta-par bli -56 Mkr (-53). Eget kapital skulle samtidigt påverkas negativt med -87 Mkr (-67).

Råvaruprisrisk

Av de råvaruprisrisker som ICA Gruppen har identifierat är energiprisrisken i form av bränsle (diesel och HVO) den som betraktas som materiell och därför säkras. Även elprisrisken kan ha en relativt stor påverkan på ICAs resultat och i den mån det är möjligt använder sig ICA av fasta elprisavtal.

Säkringspolicy

ICA Gruppen säkrar energiprisrisken som är relaterad till bränsle. I enlighet med ICA Gruppens finanspolicy säkras denna prisrisk för en period upp till 36 månader. Detta görs via finansiella futurekontrakt. Under året köpte ICA Gruppen 30 000 (4 800) MT (Metric Tons) som även täcker in HVO-prisrisken.

Redovisning av värdeförändringar

Ingen säkringsredovisning sker. Alla värdeförändringar redovisas i resultaträkningen när de uppstår.

Känslighetsanalys

Om ICA Gruppen inte prissäkrade prisexponeringen i bränsle, skulle den totala årliga resultat-effekten, vid en 5-procentig negativ prisförändring uppgå till 5 Mkr (3).

Not 3 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

AVYTTRING AV ICA EIENDOM NORGE AS SLUTFÖRD

ICA Fastigheters avyttring av ICA Eiendom Norge AS slutfördes 1 februari 2017 enligt det avtal med UNION Real Estate Fund II som offentliggjordes 2 december 2016. Köpeskillingen uppgick till 1,9 miljarder kronor och gav en reavinst om cirka 400 Mkr.

FÖRVÄRV AV RESTERANDE AKTIER I RETAIL FINANCE EUROPE AB

ICA-handlarnas Förbund Finans AB har i mars 2017 förvärvat resterande aktier i Retail Finance Europe AB. Bolaget är därefter helägt.

Not 4 Förvärvade verksamheter

FÖRVÄRV 2017 AV UAB PALINK SOM DRIVER DAGLIGVARUKEDJAN IKI I LITAUEN

ICA Gruppen har den 23 december publicerat att avtal tecknats om förvärv av samtliga aktier i UAB Palink, som driver dagligvarukedjan IKI i Litauen, för 213 miljoner euro på kontant- och skuldfri bas. I och med förvärvet går ICA Gruppen, genom Rimi Baltic, från att vara den fjärde största aktören till att bli den näst största aktören på den växande litauiska dagligvarumarknaden. IKI är den näst största aktören på den litauiska dagligvarumarknaden med en marknadsandel på cirka 15 procent under 2015 och ett rikstäckande butiksnät på cirka 230 butiker. IKIs omsättning uppgick till 630 miljoner euro, EBITDA uppgick till 35 miljoner euro och EBIT uppgick till 18 miljoner euro under tolv månadersperioden fram till och med september 2016. Sammanläggningen bedöms skapa årliga kostnadssynergier på cirka 15 miljoner euro när de är fullt realiserade 2020. Synergierna uppstår främst genom större inköpsvolym, effektivare logistik och marknadsföring. Förvärvet väntas leda till engångskostnader på cirka 40 miljoner euro och investeringar om cirka 25 miljoner euro under 2017–2019. Förvärvet kommer att finansieras genom en kombination av egen kassa och befintliga kreditfaciliteter. Slutförande är villkorat av ett godkännande från konkurrensmyndigheterna, vilket kan förväntas senast under fjärde kvartalet 2017.

FÖRVÄRV 2016 AV YTTRELLIGARE ANDELAR I RETAIL FINANCE EUROPE AB

Under 2016 har ICA-handlarnas Förbund Finans AB genomfört nyemissioner i joint venture-bolaget Retail Finance Europe AB om totalt 28,6 Mkr och ägarandelen uppgick per 2016-12-31 till 89,9 procent. Retail Finance Europe AB redovisas som dotterbolag per 2016-12-31.

FÖRVÄRV 2015 AV APOTEK HJÄRTAT AB

ICA Gruppen förvärvade samtliga aktier i Apotek Hjärtat AB i januari 2015. Apotek Hjärtat hade cirka 2 000 anställda och drygt 300 apotek vid förvärvstidpunkten. Köpeskillingen uppgick till 3 787 Mkr och förvärvade likvida medel uppgick till 288 Mkr vilket resulterade i en förändring av koncernens likvida medel på 3 499 Mkr. Förvärvet resulterade i bland annat redovisning av immateriella tillgångar i form av varumärke på 550 Mkr och goodwill på 4 756 Mkr. Förvärvet av Apotek Hjärtat påverkade nettoomsättningen 2015 med 9 776 Mkr och rörelseresultatet exklusive engångsposter med 142 Mkr. Om förvärvet hade skett den 1 januari 2015 hade ICA-handlarnas Förbunds nettoomsättning för 2015 uppgått till 101 808 Mkr och resultatet före engångsposter för samma år till 4 159 Mkr.

Not 5 Kostnadsslagsindelad resultaträkning

	2016	2015
Intäkter	103 984	101 455
Övriga rörelseintäkter	463	904
Intressebolag	34	-2
Kostnad för sålda varor	-78 305	-76 792
Övriga externa kostnader	-10 857	-10 522
Personalkostnader	-9 389	-9 390
Omvärdering fastigheter	238	558
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-1 721	-1 598
Rörelseresultat	4 447	4 613

Not 6 Avskrivningar

Avskrivningar avser främst rörelsefastigheter, men även inventarier och hyresrätter.

Avskrivningarna uppgick till 1 721 Mkr (1 598).

Följande avskrivningstider tillämpas inom koncernen:

Byggnader, byggnadsinventarier	20-50 år
Markanläggningar	20 år
Datainventarier	3 år
Inventarier övrigt	3-10 år
Övriga immateriella tillgångar	5-10 år

Not 7 Ersättning till revisorerna

	2016	2015
Ernst & Young, revisionsuppdrag	22	22
Ernst & Young, annan revisionsverksamhet	1	1
Ernst & Young, övriga tjänster	17	27
Totalt	40	50

Övriga tjänster 2015 avsåg bland annat kostnader i samband med förvärv av Apotek Hjärtat.

Not 8 Medelantal anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter

	2016			2015		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Medelantal anställda i koncernen						
Sverige	7 018	5 145	12 163	7 417	5 383	12 800
Norge	6	6	12	9	10	19
Baltiska staterna	8 175	1 524	9 699	8 042	1 520	9 562
Finland	73	0	73	71	2	73
Hongkong	43	51	94	45	50	95
Totalt kvarvarande verksamhet	15 315	6 726	22 041	15 584	6 965	22 549
ICA Norge			0	473	377	850
Totalt	15 315	6 726	22 041	16 057	7 342	23 399

Löner och ersättningar	2016	2015
Styrelse och verkställande direktör	145	153
Övriga anställda	6 105	6 063
Sociala avgifter enligt lag och avtal	2 111	1 934
Pensionskostnader	443	517
Totala löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader	8 804	8 667

Ersättningar till ledande befattningshavare

Ledande befattningshavare i ICA-handlarnas Förbund består av vd, chefsjurist, verksamhetsansvarig, ekonomichef, HR-chef samt informationschef.

I ICA-handlarnas Förbund omfattas ledningen av ett årligt prestationsbaserat incitamentsprogram bestående av bonus. Bonusens värde är maximerad till 6 månadslöner. För maximalt utfall krävs att vissa personliga mål uppfylls. För 2016 har 8,5 Mkr (7,9) reservrats för bonus (inklusive sociala avgifter) till ledande befattningshavare. Vd har i sitt anställningsavtal 6 månaders uppsägningstid och 18 månaders avgångsvederlag.

Styrelsearvode har under 2016 utgått med 2 197 Tkr (2 159), varav 300 Tkr (300) har utgått till ordförande.

Not 9 Andelar i företag redovisade enligt kapitalandelsmetoden

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående balans	759	776
Årets förändringar		
- Investeringar	-	138
- Avyttringar	-3	-12
- Utdelning	-56	-2
- Resultat från andelar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	34	-2
- Internvinster överlåtelse fastigheter	-	-150
- Poster redovisade i övrigt totalresultat	6	11
Summa	740	759

	Andel %	Bokfört värde 161231 Mkr	Bokfört värde 151231 Mkr	Resultatandel 2016 Mkr	Resultatandel 2015 Mkr
Ancore Fastigheter AB	50,0	645	667	27	14
Secore Fastigheter AB	50,0	92	85	7	0
Fastighetsaktiebolaget Postgården AB	50,0	3	3	0	0
Retail Finance Europe AB	89,9	-	1	-	-17
Övriga	-	0	3	0	1
Summa		740	759	34	-2

	Org.nr	Säte
Ancore Fastigheter AB	556817-8858	Stockholm
Secore Fastigheter AB	559018-9451	Stockholm
Fastighetsaktiebolaget Postgården AB	559016-8885	Stockholm

Joint ventures

Ancore Fastigheter AB är ett samarbetsarrangemang mellan Alecta pensionsförsäkring och ICA Gruppen.

Parterna äger vardera 50 procent av bolaget. Alla väsentliga beslut om verksamheten i Ancore måste fattas i samförstånd mellan de två ägarna. Ancore Fastigheter AB äger och förvaltar 30 fastigheter i Sverige som innehåller ICA-butiker i vilket verksamheten bedrivs av icke-konsoliderade ICA-handlare. Baserat på alla relevanta fakta i samarbetsarrangemanget utgör Ancore Fastigheter AB ett joint venture. Konsolidering sker enligt kapitalandelsmetoden.

Secore Fastigheter AB är ett samarbetsarrangemang mellan Första AP-fonden och ICA Gruppen som startade i december 2015 genom att Secore förvärvade 13 butiksfastigheter från ICA Gruppen. Bolagets syfte är att förvärva och äga ICA-butiker i strategiska lägen. Butikerna drivs av icke-konsoliderade ICA-handlare. Parterna äger 50 procent vardera av bolaget. Alla väsentliga beslut om verksamheten i Secore måste fattas i samförstånd mellan de två ägarna. Baserat på alla relevanta fakta i samarbetsarrangemanget, redovisas Secore Fastigheter AB som ett joint venture. Konsolidering sker enligt kapitalandelsmetoden.

Fastighetsaktiebolaget Postgården AB är ett samarbetsarrangemang med Veidekke om att uppföra bostäder ovanpå det handelskvarter som ICA Fastigheter Sverige kommer att bygga i Årsta. Byggnationen beräknas kunna påbörjas under 2018. Under 2016 har det inte varit någon verksamhet i bolaget.

Retail Finance Europe AB har under året omklassificerats till dotterbolag.

Nedanstående tabeller visar resultat- och balansräkning för Ancore Fastigheter AB och Secore Fastigheter AB.

BALANSRÄKNING

	Ancore Fastigheter AB		Secore Fastigheter AB	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Anläggningstillgångar	4 730	4 772	1 092	1 113
Omsättningstillgångar	10	8	4	8
Likvida medel	104	77	60	42
Summa tillgångar	4 844	4 857	1 156	1 163
Eget kapital	1 226	-59	60	58
Uppskjuten skatteskuld	91	75	44	40
Långfristiga skulder till ägare	-	1 326	0	410
Långfristiga skulder till kreditinstitut	3 223	3 200	614	614
Kortfristiga skulder	304	315	438	41
Summa eget kapital och skulder	4 844	4 857	1 156	1 163

RESULTATRÄKNING

	Ancore Fastigheter AB		Secore Fastigheter AB	
	2016	2015	2016	2015
Hysesintäkter	394	391	78	6
Avskrivningar	-102	-101	-23	-2
Kostnader	-63	-63	-20	-1
Rörelseresultat	229	227	35	3
Finansiella intäkter	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-140	-178	-26	-2
Inkomstskatt	-32	-21	-7	-1
Periodens resultat	57	28	2	0
Övrigt totalresultat	11	25	0	-
Årets totalresultat	68	53	2	0

Sammanställning avseende Ancore Fastigheter AB och Secore Fastigheter AB

	Ancore Fastigheter AB		Secore Fastigheter AB	
	2016	2015	2016	2015
Avstämning av redovisad resultatandel				
Årets resultat	57	28	2	0
Andel av resultat 50 %	28	14	1	0
Upplösning av internvinst och avskrivning övervärden	-1	0	6	0
Redovisad resultatandel	27	14	7	0
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Avstämning av bokfört värde				
Andel av eget kapital 50 %	613	-29	30	29
Långfristiga permanenta lån	-	663	205	205
Omvärdering fastigheter	99	102	-	-
Internvinst fastigheter	-67	-69	-143	-149
Bokfört värde	645	667	92	85

Not 10 Finansiella intäkter

	2016	2015
Utdelningar	66	49
Ränteintäkter	38	51
Förändring verkligt värde finansiella instrument	26	-1
Kursdifferenser	5	0
Summa	135	99

Not 11 Finansiella kostnader

	2016	2015
Räntekostnader	-395	-424
Övriga finansiella kostnader	-9	-22
Summa	-404	-446

ICA Bankens ränteintäkter och räntekostnader redovisas i koncernens nettoomsättning.

Not 12 Skatt

	2016	2015
Nedan anges de poster som ingår i skattekostnaden		
Koncernens resultaträkning		
<i>Aktuell inkomstskatt</i>		
Aktuell inkomstskatt avseende året	-789	-766
<i>Uppskjuten inkomstskatt</i>		
Uppskjuten skatt avseende förändring av temporära skillnader	-52	128
Skattekostnad redovisad i resultaträkningen	-841	-638

Avstämning av effektiv skattekostnad

Resultat före skatt	4 416	4 824
Skatt enligt gällande skattesats i Sverige 22% (22%)	-972	-1 061
<i>Skatteeffekt av:</i>		
Resultatandelar enligt kapitalandelsmetoden	8	-1
Utdelning	87	86
Annan skattesats i utländska bolag	46	52
Ändrad skattesats	7	15
Rearesultat	29	147
Skatt avseende uppskjuten skattefordran	-1	174
Ej avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	-44	-44
Övrigt	-1	-6
Effektiv skattesats 19,0% (13,2%)	-841	-638

Uppskjuten skatt den 31 december avser följande:

<i>Uppskjuten skatteskuld</i>	2016	2015
Anläggningstillgångar	-3 881	-4 136
Varulager	15	15
Avsättningar	320	282
Underskottsavdrag	400	406
Obeskattade reserver	-1 331	-1 258
Finansiella derivat	-2	28
Summa uppskjuten skattefordran netto	-4 479	-4 663

I balansräkningen redovisas följande:

Uppskjuten skattefordran	456	456
Uppskjuten skatteskuld	4 935	5 119

Av underskottsavdragen är 322 Mkr (322) spärrade mot koncernbidrag till och med 2018. Som en följd av ICA Gruppens förvärv under 2015 av resterande aktier i Hemtex har skattefordran ansetts kunna redovisas då koncernbidragsförutsättningar föreligger efter förvärvet.

Litauen har de två föregående åren haft skattemässiga överskott och prognosen för de kommande åren är också ett överskott. Underskottsavdragen bedöms uppfylla kriterierna för redovisning som tillgång. Inga underskottsavdrag har någon förfallotidpunkt.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

	IB 2016-01-01	Redovisat i resultaträkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Avyttring av tillgångar	Förvärv av rörelse	UB per 2016-12-31
Anläggningstillgångar	-4 136	8		247		-3 881
Varulager	15	0				15
Avsättningar	282	27	11			320
Underskottsavdrag	406	-6				400
Obeskattade reserver	-1 258	-73				-1 331
Finansiella derivat	28	-8	-22			-2
Summa	-4 663	-52	-11	247	0	-4 479

	IB 2015-01-01	Redovisat i resultaträkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Avyttring av tillgångar	Förvärv av rörelse	UB per 2015-12-31
Anläggningstillgångar	-4 122	62		50	-126	-4 136
Varulager	14	1				15
Avsättningar	341	5	-64			282
Underskottsavdrag	208	198				406
Obeskattade reserver	-1 107	-151				-1 258
Finansiella derivat	22	-6	12			28
Summa	-4 644	109	-52	50	-126	-4 663

Skattefordringar redovisas med (+) och skatteskulder med (-) i tabellen ovan.

Skatt i övrigt totalresultat 2016	Före skatt	Skatt 2016	Efter skatt	Skatt i övrigt totalresultat 2015	Före skatt	Skatt 2015	Efter skatt
Omvärdering förmånsbestämda pensioner	-48	11	-37	Omvärdering förmånsbestämda pensioner	291	-64	227
Omräkningsdifferenser utlandsverksamhet	173		173	Omräkningsdifferenser utlandsverksamhet	-166	0	-166
Kassaflödessäkringar: - årets värdeförändring	131	-29	102	Kassaflödessäkringar: - årets värdeförändring	53	-10	43
Poster överförda till resultatet	-32	7	-25	Poster överförda till resultatet	-154	22	-132
Andel av joint ventures övriga totalresultat	6		6	Andel av joint ventures övriga totalresultat	12	-	12
Övrigt totalresultat	230	-11	219	Övrigt totalresultat	36	-52	-16

Not 13 Immateriella tillgångar

	Goodwill		Varumärke		Övriga immateriella tillgångar	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde	17 055	12 299	13 725	13 207	1 744	1 318
Årets förändringar						
– Förvärv	–	4 756	–	550	–	70
– Investeringar	–	–	–	–	386	366
– Omräkningsdifferens	–	–	36	–32	2	4
– Försäljningar och utrangeringar	–	–	–313	–	–56	–14
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	17 055	17 055	13 448	13 725	2 076	1 744
Ingående avskrivningar	–	–	–3	–3	–764	–515
Årets förändringar						
– Avskrivningar	–	–	–	–	–260	–249
– Försäljningar och utrangeringar	–	–	–	–	–	–
– Omflyttning	–	–	–	–	–	–
Utgående ackumulerade avskrivningar	–	–	–3	–3	–1 024	–764
Ingående nedskrivningar	–737	–737	–92	–92	–	–
Årets förändringar						
– Nedskrivningar	–	–	–	–	–148	–
Utgående ackumulerade nedskrivningar	–737	–737	–92	–92	–148	–
Utgående bokfört värde	16 318	16 318	13 353	13 630	904	980

Redovisat värde av goodwill och varumärke som är allokerade till kassagenererande enheter

	Goodwill		Varumärke	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Hakon Media	17	17	–	–
Hemtex	–	–	500	500
inkClub	–	–	–	313
Rimi Baltic	–	–	803	767
ICA Sverige	11 545	11 545	11 500	11 500
Apotek Hjärtat	4 756	4 756	550	550
	16 318	16 318	13 353	13 630

Goodwill

ICAs verksamhet i relation till de svenska ICA-handlarna regleras genom olika avtal. Dels genom en framförhandlad affärsmodell som hanterar varuflöden, kundrelationer och ICAs centrala kostnader, dels genom avtal som reglerar royalty och vinstdelning samt hyresavtal. Affärsmodellen som reglerar relationen mellan den enskilda ICA-handlaren och ICA bygger på de erfarenheter, kompetenser och relationer som utarbetats under 100 år. Affärsmodellen med alla dess avtal och relationer är beroende av varandra vilket gör att det inte går att separera ett eller flera avtal eller delar ur helheten.

Denna helhet i form av ICAs affärsmodell redovisas som goodwill. Goodwill är hänförligt till den lägsta nivå som har väsentligen oberoende inbetalningar vilket innebär segment ICA Sverige. Goodwill avseende Apotek Hjärtat hänför sig till icke identifierbara immateriella tillgångar och till synergieffekter. Goodwill är hänförligt till den lägsta nivå som har väsentligen oberoende inbetalningar, vilket innebär segment Apotek Hjärtat. Ingen del av redovisad goodwill är avdragsgill vid inkomstbeskattningen.

Varumärke

Varumärke i segmentet ICA Sverige är hänförligt till ICA och den svenska butiksrörelsen och ICA-butikerna. Varumärke i segmentet Rimi Baltic avser Rimi och är hänförligt till butiksrörelsen i de baltiska länderna. Varumärke i segmentet Apotek är hänförligt till Apotek Hjärtat och dess apotek. Varumärke i Hemtex är hänförligt till Hemtex butiksrörelse.

Samtliga varumärken har en obestämbar nyttjandeperiod då det inte går att fastställa hur länge dessa varumärken förväntas generera inbetalningar.

Övriga immateriella anläggningstillgångar

Övriga immateriella tillgångar består av hyresrätter, IT-system, andra immateriella övervärden i samband med förvärv av butiksrörelser samt pågående projekt. Avskrivning sker över bedömd nyttjandeperiod.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill och varumärken

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill och varumärken sker årligen eller oftare om indikation finns på värdenedgång. Återvinningsvärdet fastställs baserat på beräkningar av nyttjandevärdet om den inte är klassificerad som innehavd för försäljning, då återvinningsvärdet utgörs av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader. Beräkningarna baseras på företagsledningens prognoser för de närmaste 3–5 åren. Kassaflödena bortom denna tidsperiod extrapoleras.

Varumärke och goodwill i ICA Sverige prövas för nedskrivning genom att bedöma nyttjandevärdet för den kassagenererande enheten segment ICA Sverige. Varumärke och goodwill i Apotek Hjärtat prövas för nedskrivning genom att bedöma nyttjandevärdet för den kassagenererande enheten segment Apotek Hjärtat. Varumärke i Rimi Baltic prövas för nedskrivning genom att bedöma nyttjandevärdet för den kassagenererande enheten segment Rimi Baltic. Föregående år prövades varumärket Rimi Baltic för nedskrivning genom royalty relief-metoden. Varumärket i Hemtex prövas för nedskrivning genom att bedöma nyttjandevärdet för den kassagenererande enheten som utgör Hemtex.

Prövning av nedskrivningsbehov av andra immateriella tillgångar

För andra immateriella tillgångar än goodwill och varumärken beräknas ett återvinningsvärde när det finns en indikation på att tillgången har minskat i värde. Under året har IT-system för varuansaffning i segment ICA Sverige skrivits ned med 148 Mkr. Efter utvärdering av tidigare vald lösning för varuansaffning har en ny lösning med bättre funktionalitet och en mer gynnsam investeringskalkyl valts vilket innebär en nedskrivning. Nedskrivningen redovisas som en övrig rörelsekostnad i resultaträkningen.

Viktiga variabler

EBITDA
Resultatet före finansnetto, skatt och avskrivningar bedöms baserat på affärsplaner och prognoser under en period på 3–5 år. EBITDA-marginalen i affärsplaner och prognoser baseras på tidigare erfarenheter och på externa bedömningar. Efter prognosperioden beräknas den långsiktiga EBITDA-marginalen till 5,5 procent (5,5) för ICA Sverige, 5,3 procent (5,5) för Apotek Hjärtat, 6,9 procent (n.a.) för Rimi Baltic och 8,0 procent (8,6) för Hemtex. Detta innebär inte i något fall en ökande EBITDA-marginal jämfört med den 3–5-åriga prognosperioden.

Omsättnings-tillväxt
Omsättningstillväxten bedöms utifrån affärsplaner och prognoser under en period på tre till fem år. Tillväxten i affärsplaner och prognoser baseras på tidigare erfarenheter och på externa bedömningar. Efter prognosperioden beräknas den långsiktiga tillväxten till 1,5 procent (1,5) för ICA Sverige, 1,5 procent (1,5) för Apotek Hjärtat, 1,5 procent (1,5) för Hemtex, och 1,5 procent (2,0) för Rimi Baltic. Detta innebär inte i något fall en ökande tillväxttakt jämfört med den tre till femåriga prognosperioden.

Investeringar
Bedömning sker av nivån på underhållsinvesteringar för att behålla tillgångarna i befintligt skick.

Rörelsekapital
Behovet av rörelsekapital har bedömts kvarstå på samma relativa nivå som vid slutet av prognosperioden.

Diskonterings-ränta
Diskonteringsräntan sätts med hänsyn tagen till rådande räntenivåer och särskilda riskfaktorer för respektive enhet. Diskonteringsräntan motsvarar enhetens genomsnittliga kapitalkostnad och anges före skatt.

ICA Sverige 7,3 procent (7,2)
Apotek Hjärtat 7,4 procent (7,3)
Rimi Baltic 8,4 procent (8,2)
Hemtex 11,4 procent (10,5)

Känslighets-analys
För ICA Sverige innebär en ökning av diskonteringsräntan med en procentenhet, eller en minskad EBITDA-marginal med en procentenhet, ingen nedskrivning (ingen nedskrivning). För Apotek Hjärtat innebär en ökning av diskonteringsräntan med en procentenhet, eller en minskad EBITDA-marginal med en procentenhet, ingen nedskrivning (ingen nedskrivning). För Rimi Baltic innebär en ökning av diskonteringsräntan med en procentenhet, eller en minskad EBITDA-marginal med en procentenhet, ingen nedskrivning (ingen nedskrivning). För Hemtex innebär en ökning av diskonteringsräntan med en procentenhet eller en minskad EBITDA-marginal med en procentenhet, ingen nedskrivning (ingen nedskrivning).

Not 14 Materiella anläggningstillgångar

	Byggnader och mark		Förvaltningsfastigheter		Förbättringsutgifter på annans fastighet		Inventarier		Pågående nyanläggningar		Summa materiella anläggningstillgångar	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde	13 204	14 299	4 828	3 063	843	680	4 209	3 210	350	836	23 434	22 088
Årets förändringar												
- Investeringar	264	644	395	650	23	121	699	968	791	107	2 172	2 490
- Rörelseförvärv	-	-	-	-	-	-	108	202	-	-	108	202
- Försäljningar och utrangeringar	-682	-911	-	-627	-	-9	-	-215	-	-1	-682	-1 763
- Omräkningsdifferens	87	-19	47	-225	-	51	26	44	3	8	163	-141
- Omklassificeringar	248	-809	55	1 409	163	-	3	-	-469	-600	0	0
- Omfört till tillgångar som innehas för försäljning	-	-	-1 855	-	-5	-	-127	-	-22	-	-2 009	-
- Omvärdering	-	-	238	558	-	-	-	-	-	-	238	558
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	13 121	13 204	3 708	4 828	1 024	843	4 918	4 209	653	350	23 424	23 434
Ingående avskrivningar	-1 475	-941	-117	-40	-504	-392	-1 977	-1 409	-	-	-4 073	-2 782
Årets förändringar												
- Avskrivningar	-500	-534	-32	-77	-116	-112	-593	-568	-	-	-1 241	-1 291
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 975	-1 475	-149	-117	-620	-504	-2 570	-1 977	-	-	-5 314	-4 073
Ingående nedskrivningar	-22	-15	-57	-17	-	-	-127	-120	-6	-2	-212	-154
Årets förändringar												
- Nedskrivningar	-25	-7	-36	-40	-2	-	-14	-7	-	-4	-77	-58
- Återförda nedskrivningar	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	8	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-47	-22	-85	-57	-2	-	-141	-127	-6	-6	-281	-212
Utgående bokfört värde	11 099	11 707	3 474	4 654	404	339	2 207	2 105	647	344	17 831	19 149

Förvaltningsfastigheterna är per 31 december 2016 värderade till verkligt värde genom en kombination av extern värdering och egen kassaflödesvärdering. Viktiga variabler i värderingsprocessen har varit uppskattning av inflationsnivå, framtida ränteläge och utveckling av driftskostnader. Hyresintäkter som redovisas i resultaträkningen för 2016 uppgår till 437 Mkr (370), medan driftskostnader för samma period uppgick till 195 Mkr (227).

Not 15 Finansiella tillgångar och skulder fördelade per kategori

Räntebärande skulder och placeringar samt kreditfaciliteter

Specifikation	Redovisat värde 16-12-31	Redovisat värde 15-12-31	Ränta per 16-12-31 inkl derivat	Räntetyp exkl derivat
Obligation MTN Sverige 2014–2019				
<i>Obligationslån</i>				
Obligation MTN Sverige 2013–2016	1 500	1 500	3,6575%	rörlig
Obligation MTN Sverige 2013–2018	2 000	2 000	3,5700%	fast
Obligation MTN Sverige 2013–2018	1 300	1 300	2,5320%	rörlig
Obligation MTN Sverige 2014–2019	200	200	2,5000%	fast
Summa	5 000	5 000		
Förskottsbetalda kreditavgifter	-9	-9		
Summa obligationslån enligt balansräkningen	4 991	4 991		
<i>Övriga räntebärande skulder</i>				
Bilateralt lån MTN Svensk Exportkredit 2014–2021	500	500	1,4200%	rörlig
Bilateralt lån Svensk Exportkredit 2013–2020	1 000	1 000	3,8900%	fast
Fastighetsfinansiering Helsingborg 2013–2020	913	913	3,4825%	rörlig
Aktieägarlån Långeberga	-	289	3,0500%	fast
Övriga lån i dotterbolag	12	43	n/a	
Summa	2 425	2 745		
Förskottsbetalda kreditavgifter	-10	-15		
Summa övriga räntebärande skulder enligt balansräkningen	2 415	2 730		
Summa långfristiga obligationslån och långfristiga räntebärande skulder	7 406	7 721		

Specifikation	Redovisat värde 16-12-31	Redovisat värde 15-12-31	Ränta per 16-12-31 inkl derivat	Räntetyp exkl derivat
Kortfristiga skulder				
<i>Obligationslån</i>				
Obligation MTN Sverige 2013–2016	–	2 000		
Summa	–	2 000		
Förskottsbetalda kreditavgifter	–	–6		
Summa obligationslån enligt balansräkningen	–	1 994		
<i>Övriga räntebärande skulder</i>				
Banklån	1 999	1 874	n/a	
Butiksinlåning	774	820	n/a	
Aktieägarlån Långeberga	289	29	4,0000%	fast
Summa	3 061	2 723		
Förskottsbetalda kreditavgifter	–4	–5		
Summa övriga räntebärande skulder enligt balansräkningen	3 057	2 718		
Summa kortfristiga obligationslån och kortfristiga räntebärande skulder	3 057	4 712		
Summa obligationslån och räntebärande skulder	10 463	12 433		
Kassa exklusive ICA Banken	–705	–736		
Summa nettoskuld	9 758	11 697		
Outnyttjade bekräftade faciliteter	2016-12-31	2015-12-31		
Bilaterala bankfaciliteter	3 000	2 000		
Syndikerat banklån	5 000	5 000		
Summa outnyttjade faciliteter	8 000	7 000		
Förfallostruktur långfristiga obligationslån och långfristiga räntebärande skulder				
2018	3 493			
2019	1 500			
2020	1 913			
2021	500			
2022	0			
2023 eller senare	0			
Summa	7 406			

Kortfristiga skulder

Kortfristiga skulder utgörs till största delen av leverantörsskulder 12 151 Mkr (11 779) och inlåning i ICA Banken. 12 897 Mkr (11 966) samt kortfristiga banklån och inlåning från ICA-butiker på totalt 2 772 (2 694) som förfaller i januari 2016. Inlåningen i ICA Banken förfaller till betalning på anmodan och leverantörsskulder har huvudsakligen en löptid på som längst tre månader. Räntebetalningar sker huvudsakligen kvartalsvis. Med nuvarande finansieringskostnader och skuldportfölj uppgår räntekostnaderna årligen till cirka 360 Mkr per år. En ränteuppgång med 1 procentenhet skulle, med beaktande av räntebindningstiden i befintlig låneportfölj innebära en ökning av räntekostnaderna för 2017 med 23 Mkr (18).

Kommersiella valutaderivat

ICA Gruppens kommersiella valutaexponering skiljer sig åt mellan de olika enheterna, såtillvida att enheterna kan ändra pris mot kunderna med olika periodicitet baserat på valutakurs. Enligt finanspolicy ska 80–100 procent säkras av prognostiserat kassaflöde under den tid som priset ligger fast mot kund, samt 80–100 procent av faktiska kassaflöden. För närvarande sträcker sig säkringshorisonten mellan tre till tolv månader med cirka sex månader i snitt.

ICA Gruppens finansiella valutaexponering i form av ut- och inlåning inom koncernen till dotterbolag i Norge och Baltikum valutasäkras genom att anskaffa motsatt skuld eller tillgång i den främmande valutan, främst genom valutaswappar.

Kommersiella valutaderivat (Mkr)

Valuta ¹⁾	1–3 månader	3–6 månader	6–12 månader	12–24 månader	Nominellt belopp 2016-12-31	Verkligt värde 2016-12-31
EUR/SEK	1 526	113	128	15	1 782	–27
EUR/USD	–16	0	0	0	–16	0
CNY/SEK	18	5	36	0	59	0
HKD/SEK	8	7	11	0	26	–1
NOK/SEK	20	14	23	0	57	1
USD/SEK	385	141	381	0	907	28
Per 2016-12-31	1 941	279	580	15	2 816	1
Per 2015-12-31	1 725	213	419	20	2 376	–34

Finansiella valutaderivat

Valuta ¹⁾	1–3 månader	Nominellt belopp 2016-12-31	Verkligt värde 2016-12-31
EUR/SEK	–302	–302	11
NOK/SEK	428	428	–15
Per 2016-12-31	126	126	–4
Per 2015-12-31	–747	–747	–17

¹⁾ Exempel: Med DKK/SEK avses köp DKK på termin mot SEK.

Finansiella valutaderivat är samtliga tecknade i ICA Gruppen AB.

Bränslehedger

ICA Gruppen säkrar energiprisrisken som är relaterad till bränsle. I enlighet med ICA Gruppens finanspolicy säkras denna prisrisk för en period upp till 36 månader. Detta görs via finansiella futurekontrakt.

Under året köpte ICA Gruppen 30 000 MT (Metric Tons) diesel (4 800). Minskningen jämfört med tidigare år beror på en omställning till mer miljövänliga bränslealternativ.

Bränslehedger	2017	Löptidsanalys 2018	2019	Nominellt värde 2016-12-31	Verkligt värde 2016-12-31
Totalt Metric Tons	22 800	15 000	0	126	12
Totalt liter (tusentals)	28 558	18 880	0		
Prognos liter (tusentals)	30 938	31 407	31 578		
Säkringsgrad per 2016-12-31	92,31%	60,11%	0,00%		
Per 2015-12-31	100,22%	40,19%	26,44%	121	–49

Finansiella tillgångar och skulder

	2016-12-31	2015-12-31
Finansiella tillgångar		
<i>Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen</i>		
Placeringar	6 353	4 975
Övriga finansiella anläggningstillgångar	155	73
varav: derivat som ingår i en säkringsredovisning	120	35
Totalt	6 508	5 048
<i>Lånefordringar och kundfordringar</i>		
ICA Bankens utlåning	8 200	7 780
Fordringar	7 335	7 657
Likvida medel	4 122	4 807
Totalt	19 657	20 244
Summa finansiella tillgångar	26 165	25 292
Finansiella skulder		
<i>Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen</i>		
Övriga finansiella skulder	253	333
varav: derivat som ingår i en säkringsredovisning	225	240
Totalt	253	333
<i>Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde</i>		
Obligationslån	4 991	6 985
Andra räntebärande skulder	6 420	6 414
Inlåning i ICA Banken	12 897	11 966
Övriga finansiella skulder	15 662	15 070
Totalt	39 970	40 435
Summa finansiella skulder	40 223	40 768

Redovisat värde är en rimlig approximation av verkligt värde för alla finansiella tillgångar och skulder förutom för obligationslån för vilka verkligt värde överstiger redovisat värde med 227 Mkr (216). Marknadsvärdering av finansiella instrument baseras på de tillgängliga data som är mest tillförlitliga för att utföra en värdering. Baserat på vilka indata som används för värderingen hänförs verkligt värde till tre nivåer, där nivå 1 avser de mest objektiva priserna för indata, medan nivå 3 tar sin utgångspunkt i företagets egna data och bedömningar.

I hierarkin för verkligt värde är 5 416 Mkr (4 292) av placeringarna hänförliga till nivå 1 och 937 (765) hänförliga till nivå 2. Övriga finansiella tillgångar samt finansiella skulder värderade till verkligt värde är i sin helhet hänförliga till nivå 2. Instrument för vilka verkligt värde lämnas som upplysning är hänförliga till nivå 2. Tillgångar och skulder i nivå 2 har beräknats i enlighet med generellt accepterade prismodeller som baseras på diskonterade kassaflöden. Indata utgörs av de mest tillförlitliga marknadspriser som finns att tillgå.

Nettoresultat hänförliga till finansiella instrument

I tabellen nedan framgår hur nettoresultat samt ränteintäkter och räntekostnader hänförliga till finansiella instrument har påverkat ICA Gruppens resultat för de olika kategorierna av finansiella instrument.

	2016-12-31	2015-12-31
Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen:		
Placeringar och derivat	-9	-7
Lånefordringar och kundfordringar:		
Kundfordringar/leverantörsskulder	-41	-43
Räntor från finansiella skulder och tillgångar som värderats till upplupet anskaffningsvärde:		
Ränteintäkter från finansiella tillgångar	431	465
Räntekostnader från finansiella skulder	-406	-427
Resultat	-25	-12

ICA Bankens ränteintäkter och räntekostnader ingår i rörelseresultatet för koncernen. I ränteintäkter och räntekostnader i tabellen ovan är de behandlade som finansiella poster.

Not 16 ICA Banken

ICA Banken erbjuder ett komplett utbud av tjänster till privatpersoner inom områdena betala, låna, spara och försäkra. ICA Banken erbjuder även tjänster inom företagssegmentet, bland annat uttagsautomater samt utbetalningstjänster för offentlig sektor. Under året har verksamheten breddats till att även omfatta krediter till ICA-handlare.

Både in- och utlåningen sker till rörlig ränta med undantag för en liten del av utlåningen där räntebindningstiden är 3 månader. Den överlikviditet som uppstår i ICA Banken genom att inlåningen överstiger utlåningen, placeras i instrument med låg risk. Sammansättningen av inlåningen, utlåningen samt placeringar medför att den totala ränterisken är låg. Banken har mycket små belopp i utländsk valuta vilket gör att valutarisken är låg.

ICA Bankens utlåning till privatpersoner har följande återstående löptider:	2016-12-31	2015-12-31
Om högst tre månader	1 632	1 695
Längre än tre månader men högst ett år	968	923
Längre än ett år men högst fem år	3 800	3 560
Längre än fem år	1 800	1 602
Summa utlåning	8 200	7 780
Osäkra fordringar		
Osäkra fordringar	40	36
Avgår: reserv för befarade kreditförluster	-14	-11
Osäkra fordringar netto	26	25

ICA Banken har som princip att klassificera en fordran som osäker när ränta eller amortering varit förfallen i mer än 60 dagar. Osäkra fordringar uppgår netto till 0,32 (0,32) procent av utlåningen. Reserveringsgraden är reserven för befarade kreditförluster i förhållande till de totala osäkra fordringarna. Reserveringsgraden för osäkra fordringar uppgår till 36,12 (31,71) procent. Kreditförlusterna netto uppgår till 50 (föregående år en intäkt på 156) vilket motsvarar 0,63 (-1,89) procent av genomsnittlig utlåning till allmänheten.

Lånefordringar med förfallna belopp, som inte är klassificerade som osäkra

	2016-12-31	2015-12-31
Förfallna mellan 0 och 30 dagar	4	5
Förfallna mellan 31 och 60 dagar	42	36
Totalt	46	41

Övervägande del av utlåningen sker utan säkerhet.

Not 17 Varulager

	2016-12-31	2015-12-31
Varulager av handelsvaror	4 566	4 577
Avdrag för inkurans i varulager	-111	-125
Summa	4 455	4 452

Not 18 Tillgångar och skulder tillgängliga för försäljning samt avvecklad verksamhet

Segmentet ICA Norge redovisades som avvecklad verksamhet från den 30 september 2014 till den 13 april 2015, då avyttringen av samtliga aktier i ICA Norge slutfördes. Resultatet under 2016 hänförs till slutredovisning av de sista mindre åtagandena som ICA Gruppen hade i försäljningen.

ICA Norge har följande resultat redovisat som avvecklad verksamhet	2016	2015
Nettoomsättning	-	4 235
Övriga intäkter	-	1
Kostnader	-	-4 228
Rörelseresultat	-	8
Finansnetto	-	-1
Skatt	-	0
Resultat från avyttringen av ICA Norge	21	1 184
Resultat från avvecklad verksamhet	21	1 191

Från tillgångar och skulder som innehas för försäljning ingår i övrigt totalresultat endast poster som avser ICA Norge enligt följande:

	2016	2015
Övrigt totalresultat, poster som ej kan överföras till resultatet		
Omvärdering förmånsbestämda pensioner, netto efter skatt	-	-
Övrigt totalresultat, poster som kan överföras till resultatet		
Förändring omräkningsreserv, netto efter skatt	-	-10
Förändring av säkringsreserv, netto efter skatt	-	-123
Summa poster som kan överföras till resultatet	-	-133

Den 2 december 2016 publicerade ICA Gruppen att avtal tecknats om försäljning av den norska fastighetsverksamheten bestående av 58 fastigheter samt den befintliga organisationen. Det underliggande fastighetsvärdet uppgår till 2,2 miljarder kronor och kommer att ge ett kassaflöde på cirka 1,9 miljarder kronor och ett reasultat om drygt 400 Mkr (vid en valutakurs NOK/SEK på 1,08). Transaktionen förväntas slutföras under februari 2017.

Tillgångar som innehas för försäljning består 2016 av 76 fastigheter, varav 58 fastigheter avser de norska fastigheter som slutligen kommer att avyttras under februari 2017, samt 18 fastigheter belägna i Sverige. Skulder som innehas för försäljning avser främst rörelseskulder som avyttras i samband med försäljningen av den norska fastighetsverksamheten.

2015 utgjordes tillgångar som innehas för försäljning av totalt 13 fastigheter i Sverige, Norge och de baltiska länderna, och skulder som innehas för försäljning bestod 2015 av en avsättning.

I samband med klassificering som tillgångar som innehas för försäljning har nedskrivning skett med 32 Mkr avseende två fastigheter i Norge. 2015 gjordes en nedskrivning om 43 Mkr avseende fastigheter i Norge.

Kassaflödet uppdelat på kvarvarande och avvecklad verksamhet, 2015	Koncernen	Avvecklad verksamhet	Koncernen exklusive avvecklad verksamhet
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt	5 983	1 167	4 816
Utdelning från joint ventures	2	0	2
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	-659	-1 159	500
Betald inkomstskatt	-844	0	-844
Kassaflödet från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	4 482	8	4 474
Förändring av rörelsekapital	1 020	114	906
Kassaflöde från den löpande verksamheten	5 502	122	5 380
Investeringsverksamheten			
Förvärv av anläggningstillgångar	-3 048	-19	-3 029
Försäljning av anläggningstillgångar	1 808	0	1 808
Förvärv av Apotek Hjärtat	-3 499	0	-3 499
Förvärv och försäljning av dotterbolag	2 656	2 467	189
Övrigt	240	0	240
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 843	2 448	-4 291
Finansieringsverksamheten			
Övrig finansieringsverksamhet	-5 321	-1	-5 320
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-5 321	-1	-5 320
Årets kassaflöde	-1 662	2 569	-4 231

Not 19 Upplysningar om närstående

Utöver de transaktioner som omfattas av koncernredovisningen, utgörs ICA Gruppens transaktioner med närstående främst av hyresförhållanden avseende de fastigheter som ägs av det med Alecta samägda bolaget Ancore Fastigheter AB och det med Första AP-fonden samägda bolaget Secore Fastigheter AB. Under 2016 har inga försäljningar av fastigheter skett till något av de av ICA Gruppen samägda fastighetsbolagen. Under 2015 sålde ICA Gruppen 13 butiksfastigheter till Secore Fastigheter AB.

ICA Gruppen har under 2016 gjort inköp från närstående bolag för 447 Mkr (374) och har sålt till närstående bolag för 29 Mkr (41).

Av administrationskostnader i ICA-handlarnas Förbund avser 9,7 Mkr (8,7) kostnader från övriga koncernföretag.

Koncernen har dagliga transaktioner med de styrelseledamöter som är ICA-handlare. Transaktionerna är en naturlig del i deras roll som ICA-handlare och transaktionerna sker på samma villkor som för andra ICA-handlare.

ICA Sverige fakturerar serviceavgift och medlemsavgift till alla ICA-handlare. ICA-handlarnas Förbund och ICA-handlarnas Förbund AB fakturerar sedan ICA Sverige motsvarande belopp.

Not 20 Kortfristiga placeringar

	2016-12-31	2015-12-31
Fördelning av kortfristiga placeringar		
Aktier	490	290
Hedgefonder	1 001	776
Räntebärande papper	1 570	1 003
Bokfört värde	3 061	2 069

Placeringarna fördelade sig vid utgången av 2016 på 16 procent aktier (14), 51 procent räntebärande värdepapper (48), och 33 procent hedgefonder (38).

Posterna är värderade till verkligt värde över resultaträkningen. För att fastställa verkligt värde har officiella marknadsnoteringar använts.

Not 21 Eget kapital hänförligt till moderföreningens ägare

Säkringsreserv	2016-12-31	2015-12-31
Ingående balans	-98	-59
Omfört till resultatet	13	-62
Förändringar under året	30	23
Utgående balans	-55	-98

Omräkningsreserv	2016-12-31	2015-12-31
Ingående balans	31	116
Omfört till resultatet	0	-5
Omräkningsreserv	90	-80
Utgående balans	121	31

Totala reserver	2016-12-31	2015-12-31
	65	-67

Säkringsreserv

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassafördessäkringsinstrument hänförligt till säkrade transaktioner som ännu inte har inträffat.

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i annan valuta än den valuta i vilken koncernens finansiella rapporter presenteras.

Övrigt tillskjutet kapital

Övrigt tillskjutet kapital består i allt väsentligt av de tillskott, utöver aktiekapital, som tillförts av ägarna.

Not 22 Avsättningar för pensioner

Anställda i Sverige omfattas av pensionsförmåner enligt ingångna kollektivavtal. Det innebär att tjänstemän erhåller antingen avgiftsbaserade (ITP 1) eller förmånsbaserade (ITP 2) pensioner enligt ITP-planen. Anställda med en förmånsbaserad pension erhåller pension baserad på slutlönen. De förmånsbaserade pensionerna redovisas som en avsättning i balansräkningen. De avgiftsbaserade pensionerna betalas löpande till Alecta/Collectum. En liten del av den förmånsbaserade pensionen betalas till Alecta i form av riskförsäkringar. För att säkerställa avsättningen i balansräkningen har kreditförsäkring tecknats hos PRI Pensionsgaranti. PRI Pensionsgaranti gör en kontinuerlig kreditprövning av koncernen för att säkerställa förmågan att infria pensionslöften. Om PRI Pensionsgaranti skulle bedöma koncernens kreditvärdighet för låg, kan PRI kräva antingen att kompletterande säkerheter ställs för åtagandena, eller att hela eller delar av pensionsåtagandet löses in hos Alecta genom köp av kreditförsäkring. En kostnad kan då uppstå för koncernen beroende på vilka antaganden och krav som Alecta har för inlösen vid den tidpunkten. Kollektivanställda erhåller avgiftsbaserade pensioner enligt Avtalspension SAF/LO.

I de baltiska länderna förekommer avtalspensioner endast i undantagsfall och dessa är då avgiftsbestämda.

Det finns inga väsentliga sjukvårdsförmåner i koncernens planer. För svenska bolag gäller att om det är en skillnad mellan pensionskulden fastställd enligt svenska regler och den pensionsskuld som är fastställd enligt IFRS, redovisas en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserat på denna skillnad. Det beloppet är inkluderat i avsättning för pensioner.

	2016-12-31	2015-12-31
Kostnad förmånsbestämda pensioner		
Kostnad intjänade förmåner under perioden	112	124
Räntekostnad	67	57
Pensionskostnad för förmånsbestämda pensioner i årets resultat	179	181
Kostnad avgiftsbestämda planer	392	392
Summa pensionskostnader i årets resultat	571	573
Kostnad redovisad i avvecklad verksamhet	-	18
Omvärderingar redovisade i övrigt totalresultat	48	-291
Pensionskostnad i årets totalresultat	619	300
Förändring av nettoförpliktelsen		
Ingående balans	2 144	2 451
Kostnad intjänade förmåner under perioden	104	124
Pensionsutbetalningar	-52	-56
Räntekostnad	67	57
Avyttring av dotterbolag	-	-142
Omvärderingar, vinster (-), förluster (+)	48	-290
Utgående balans	2 311	2 144
Förändring av förvaltningstillgångarna		
Förvaltningstillgångarna vid periodens början	9	94
Omvärdering	-	1
Avyttring av dotterföretag	-5	-86
Utgående balans förvaltningstillgångarna	4	9
Förvaltningstillgångarnas fördelning på tillgångsslag		
Tillgångar i försäkringsbolag	-	5
Andra tillgångar	4	4
Summa	4	9
<i>Antaganden för aktuariella beräkningar:</i>		
Diskonteringsränta	3,00%	3,25%
Inflation	1,50%	1,50%
Löneökningstakt	3,50%	3,50%
Mortalitetstabell	DUS 14	DUS 14

Omvärderingar hänför sig endast till finansiella antaganden och ej till några omvärderingar till följd av demografiska antaganden. Omvärderingar beroende på en lägre diskonteringsränta jämfört med föregående år uppgick till 133 Mkr (-291). Omvärderingar beroende på att det inte blev någon förväntad uppräknings av fribrev och pågående utbetalningar av pensioner på grund av den låga inflationen uppgick till -85 Mkr (0).

Pensionsskuldens duration uppgår till 21 år (22 år).

Känslighetsanalys

En ökning av diskonteringsräntan med en halv procentenhet minskar nettoförpliktelsen med 29 Mkr (264). En minskning av diskonteringsräntan med en halv procentenhet ökar nettoförpliktelsen med 294 Mkr (268).

Förväntade utbetalningar

De kommande fem årens förväntade utbetalningar från de förmånsbestämda planerna uppgår till totalt 206 Mkr fördelat på 46 Mkr år 2017 och med 40 Mkr för vardera av de kommande fyra åren. De därefter kommande fem årens utbetalningar uppgår till totalt 244 Mkr.

Not 23 Eventualförpliktelser och ställda säkerheter

Eventualförpliktelser	2016-12-31	2015-12-31
Borgen och ansvarsförbindelser	127	145
Summa	127	145
Ställda säkerheter	2016-12-31	2015-12-31
Fastighetsinteckningar	1 699	1 803
Företagsinteckningar	4	4
Spärrade medel avseende ICA Banken	364	334
Registerförda tillgångar i ICA Försäkring AB	65	-
Summa	2 132	2 141

Not 24 Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

	2016-12-31	2015-12-31
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar	1 747	1 598
Rearesultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-69	-1 706
Förändring av avsättningar	-67	7
Andelar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	-34	2
Omvärdering fastighet	-238	-558
Övrigt	2	-2
Summa	1 341	-659

Not 25 Leasingavtal

Operationella leasingavtal

Koncernen hyr byggnader och inventarier för användning inom koncernen men även butikslokaler som sedan hyrs ut till icke konsoliderade ICA-handlare. Leasingavtalen löper ursprungligen på en genomsnittlig avtalstid med omkring tio år. Möjlighet till förlängning av avtalen utöver den innevarande hyresperioden förekommer. Hyrorna är till största delen fasta och förändras i enlighet med avtalade indexklausuler som baseras på förändring i konsumentprisindex.

	2016	2015
Räkenskapsårets avgifter	3 424	3 690
Varav minimileasingavgifter	3 323	3 393
Varav variabla utgifter	101	297
Årets leasingintäkt avseende objekt som vidareuthyrs	-1 486	-1 375

Framtida minimileasingavgifter att betala enligt operationella leasingavtal uppgår till:

Avgifter som förfaller	2016	2015
Förfallotidpunkt inom 1 år	3 120	3 089
Förfallotidpunkt senare än 1 år men inom 5 år	8 442	8 357
Förfallotidpunkt senare än 5 år	5 126	5 529
Summa	16 688	16 975
Framtida minimileasingavgifter att erhålla avseende avtal vilkas leasingobjekt vidareuthyrs	5 729	5 813

Koncernen som leasegivare

Koncernen hyr ut byggnader och inventarier. Uthyrning sker av lokaler som ägs av koncernen, men vidareuthyrning av lokaler som hyrts in av koncernen är också vanligt förekommande. Leasingavtalen löper ursprungligen på en genomsnittlig avtalstid med omkring tio år. Hyrorna är fasta men även rörliga hyror baserade på omsättningen förekommer. De fasta hyrorna förändras i enlighet med avtalade indexklausuler som baseras på förändring i konsumentprisindex.

Avtalade leasingavgifter avseende befintliga kontrakt förfaller till betalning enligt nedan:

Framtida avtalade minimileasingavgifter	2016	2015
Förfallotidpunkt inom 1 år	2 037	2 011
Förfallotidpunkt senare än 1 år men inom 5 år	5 025	4 876
Förfallotidpunkt senare än 5 år	1 695	1 582
Summar	8 757	8 469
Variabla avgifter som ingår i resultatet:	718	617

MODERFÖRENINGENS RESULTATRÄKNING

Mkr	Not	2016	2015
Intäkter		3	3
Rörelsens kostnader			
Administrationskostnader	3,4,5	-120	-81
Rörelseresultat		-117	-78
Resultat från finansiella investeringar			
Finansiella intäkter	6	1	1
Finansiella kostnader		-	-1
Resultat från andelar i koncernföretag	7	1 031	201
Summa resultat från finansiella investeringar		1 032	201
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		915	123
Förändring periodiseringsfond		1	0
Koncernbidrag		31	25
Skatt	8	-	-
Årets resultat¹⁾		947	148

¹⁾ Totalresultatet för moderföreningen överensstämmer med årets resultat enligt resultaträkningen och därför upprättas ingen separat totalresultaträkning.

MODERFÖRENINGENS BALANSRÄKNING

Mkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	10	4 376	4 376
Fordringar hos koncernföretag	9	2 440	1 472
Övriga långfristiga fordringar		8	5
Summa anläggningstillgångar		6 824	5 853
Omsättningstillgångar			
Fordringar hos koncernföretag		10	22
Aktuella skattefordringar		4	3
Förutbetalda kostnader		2	2
Kortfristiga placeringar		6	7
Kassa och bank		18	14
Summa omsättningstillgångar		40	48
SUMMA TILLGÅNGAR		6 864	5 901
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat resultat		5 870	5 722
Årets resultat		947	148
Summa eget kapital		6 817	5 870
Obeskattade reserver		-	1
Avsättningar för pensioner		10	6
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		9	2
Övriga kortfristiga skulder		10	10
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		18	12
Summa kortfristiga skulder		37	24
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		6 864	5 901

MODERFÖRENINGENS FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Mkr	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital vid årets ingång 2015-01-01	5 591	131	5 722
Disposition av föregående års resultat	131	-131	0
Årets resultat		148	148
Eget kapital vid årets utgång 2015-12-31	5 722	148	5 870
Disposition av föregående års resultat	148	-148	0
Årets resultat		947	947
Eget kapital vid årets utgång 2016-12-31	5 870	947	6 817

MODERFÖRENINGENS KASSAFLÖDESANALYS

Mkr	2016	2015
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	947	123
Justering för poster som ej påverkar kassaflödet	4	2
	951	125
Betald inkomstskatt	-	-3
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringen av rörelsekapitalet	951	122
Förändring av rörelsekapital		
Fördringar	11	-7
Skulder	13	4
Kassaflöde från den löpande verksamheten	975	119
Investeringsverksamheten		
Förändring i långfristiga fordringar	-971	-126
Försäljning av aktier i joint ventures	-	15
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-971	-111
Årets kassaflöde	4	8
Likvida medel vid årets början	14	6
Likvida medel vid årets slut	18	14

Moderföreningens noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Moderföreningens årsredovisning är upprättad enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och RFR 2 Redovisning för juridiska personer, utgiven av Rådet för finansiell rapportering. RFR 2 innebär att moderföreningen i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS/IAS inklusive tolkningar så långt som möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. RFR 2 anger vilka undantag och tillägg som ska göras från standarderna enligt IFRS. Sammantaget innebär detta skillnader mellan koncernens och moderföreningens redovisningsprinciper inom de områden som anges nedan.

Dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden.

Skatter

Obeskattade reserver redovisas inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Koncernbidrag

Koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

Samtliga belopp i årsredovisningen redovisas i miljoner kronor (Mkr) förutom i de fall där beloppen är av mindre storlek och i stället redovisas i annan form för att ge en mer förklarande bild av verkligheten.

Not 2 Förslag till vinstdisposition

	kronor	
Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:	5 870 462 218	
Balanserade vinstmedel	946 807 189	
Summa	6 817 269 407	
Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så:		
att i ny räkning överförs	6 817 269 407	

Not 3 Inköp från närstående

Av administrationskostnader i moderföreningen avser 9,7 Mkr (8,7) kostnader från övriga koncernföretag.

Not 4 Medelantal anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter

Antalet anställda är beräknat med utgångspunkt från koncernens mått på normal arbetstid.

Medelantal anställda	2016	2015
Kvinnor	11	10
Män	5	5
Medelantal anställda, totalt	16	15
Löner och ersättningar har uppgått till (Mkr):		
Styrelse och verkställande direktör	8	8
Övriga anställda	21	17
Sociala avgifter enligt lag och avtal	12	10
Pensionskostnader	4	6
Totala löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader	45	41

Not 5 Ersättning till revisorerna

	2016	2015
Ernst & Young, revisionsuppdrag	1	1
Summa	1	1

Not 6 Finansiella intäkter

	2016	2015
Ränteintäkter	1	1
Summa	1	1

Not 7 Resultat från andelar i koncernföretag

	2016	2015
Utdelning från dotterbolag	1 031	201
Summa	1 031	201

Not 8 Skatt

	2016	2015
Nedan anges de poster som ingår i skattekostnaden		
Resultaträkning		
<i>Aktuell inkomstskatt</i>		
Skatt hänförlig till tidigare år	–	–
Aktuell inkomstskatt avseende året	–	–
Skattekostnad redovisad i resultaträkningen	–	–
Avstämning av effektiv skattekostnad		
Resultat före skatt	947	148
Skatt enligt gällande skattesats i Sverige 22%	–208	–33
<i>Skatteeffekt av:</i>		
Utdelning	227	44
Ej avdragsgilla kostnader	–18	–12
Bolagets effektiva skattekostnad 0% (2%)	0	0

Not 9 Fordringar hos koncernföretag

	2016-12-31	2015-12-31
ICA-handlarnas Förbund Finans AB	2 384	1 415
Hakon Media AB	–	1
Urbano AB	56	56
Summa	2 440	1 472

Not 10 Andelar i koncernföretag

	Org. Nr	Säte	Antal aktier	Kapital och röster, %	Bokfört värde 16-12-31	Bokfört värde 15-12-31
ICA-handlarnas Förbund AB	556172-3619	Stockholm	4 500	100	42	42
Hakon Media AB	556923-9519	Stockholm	50 000	100	18	18
ICA-handlarnas Förbund Finans AB	556722-2087	Solna	1 000	100	1 300	1 300
ICA Gruppen	556048-2837	Stockholm	103 163 599	51,3	3 016	3 016
					4 376	4 376

¹⁾ Verkligt värde på andelarna i ICA Gruppen AB uppgår per 31 december 2016 till 28 669 Mkr (31 712).

Dotterföretag till ICA-handlarnas Förbund Finans AB

Retail Finance Europe AB ²⁾	556693-4716	Stockholm	89,9
ICA-handlarnas Förbund			
Förvärvsbolag AB	556736-8641	Solna	100
Urbano AB	556720-3608	Stockholm	100
IHF Bostad Väsby AB	556819-7015	Solna	100
IHF Bostad Båthöjden AB	556734-3198	Solna	100
IHF Bostad Hov AB	556883-5515	Solna	100
IHF Bostad Mjärden AB	556883-4989	Solna	100
IHF Bostad Nyköping AB	556897-8232	Solna	100
IHF Bostad Isaksdal AB	556897-8257	Solna	100
IHF Bostad Nynäshamn AB	556919-3773	Solna	100
IHF Bostad Gävle AB	559006-0850	Solna	100
IHF Bostad Örebro AB	556941-8352	Solna	100

²⁾ ICA-handlarnas Förbund Finans AB har förvärvat resterande aktier i Retail Finance Europe AB i mars 2017. Bolaget är därefter helägt.

Dotterföretag till ICA Gruppen AB

Expediera Intressenter AB	556720-9563	Solna	100
Forma Holding AB	556586-2363	Stockholm	100
BläckClub Intressenter AB	556720-3467	Solna	100
Hemtex AB	556132-7056	Borås	99
ICA AB	556582-1559	Stockholm	100
ICA Banken AB	516401-0190	Stockholm	100
ICA Fastigheter Holding AB	556604-5471	Stockholm	100
Höga Blåica AB	556703-2924	Solna	100

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärden	4 376	4 376
Utgående anskaffningsvärden	4 376	4 376

Not 11 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

	2016-12-31	2015-12-31
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Eventalförpliktelser	2016-12-31	2015-12-31
Borgen till förmån för ICA-handlare	24	45
Borgen till förmån för föreningen Vi kan mer	25	–
Summa	49	45

Undertecknade försäkrar att koncern- och årsredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS, sådana de antagits av EU, respektive god redovisningssed, och ger en rättvisande bild av koncernens och moderföreningens ställning och resultat, samt att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderföreningens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm 21 mars 2017

Peter Berlin
Ordförande

Magnus Moberg
Vice ordförande

Anette Wiotti
Vice ordförande

Fredrik Boestad
Ledamot

Per Collins
Ledamot

Tomas Emanuelz
Ledamot

Ann-Christin Grau
Ledamot

Regina Issal
Ledamot

Håkan Johansson
Ledamot

Rickard Johansson
Ledamot

Daniel Lindgren
Ledamot

Per Lindqvist
Ledamot

Rickard Månsson
Ledamot

Per-Ola Ohlsson
Ledamot

Claes Ottosson
Ledamot

Claes-Göran Rydberg
Ledamot

Jonas Östman
Ledamot

Fredrik Hägglund
Vd

Vår revisionsberättelse har avgivits den 21 mars 2017
Ernst & Young AB

Erik Åström
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till föbundsstämman i ICA-handlarnas Förbund, org.nr 802001-5577

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för ICA-handlarnas Förbund för år 2016.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föbundsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och rapporten över totalresultatet och rapporten över finansiell ställning för koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt

årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel,

utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av ICA-handlarnas Förbund för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att förbundsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen. Styrelseledamöterna och verkställande direktören har inte handlat i strid med föreningens stadgar. Vi tillstyrker att förbundsstämman beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.
- på något annat sätt handlat i strid med årsredovisningslagen eller föreningens stadgar.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med föreningens stadgar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med föreningens stadgar.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med föreningens stadgar.

Stockholm den 21 mars 2017

Ernst & Young AB

Erik Åström
Auktoriserad revisor

1939

1964

2020

ICA-handlarnas Förbund – medlemsorganisation för Sveriges ICA-handlare och majoritetsägare till ICA Gruppen.

ICA-handlarnas Förbund
Svetsarvägen 12, 171 93 Solna
www.icahandlarna.se